

DEBRECZEN

XIX. évfolyam 161. sz.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Ára: 12 fillér

Két hete elmúlt Magyar honvédek a Don nyugati partján elfoglaltak egy szívósan védett hídfőt

Immár annak, hogy a Kormányzó-helyettes urunk kint van beosztásánál a harcban és cselekvőleg résztvevett a harcban. Senki se tudta, senki se hallotta, csak most, amikor a harctéri jelentés adja tudtul. Szerényen, névtelenül, honvéd főhadnagy beosztásban úgy, mint a többi tisztársra küzd rajával a magyar dicsőségért...

Ezer és száz beosztása lehetne, erre, arra fontos megbízatása, melyeknek elvégzése fontos, nemzeti szempontból igen jelentős, de ő azt a sorsot vállalta, amit ezer, meg ezer magyar testvére, a többi honvéd vállalt. Tevékenyen beavatkozni a harcban, ott küzdeni a harcmezők felett, mint immár világhíres magyar légi erők egyik beosztott tisztje Mennyit, de mennyit változott az élet Ezelőtt negyedszázaddal aligha került volna sor olyan beosztásra, olyan harctéri szolgálatra. Kormányzóhelyettes urunk nem akart mást itthon se, mint a többi tisztársra. Ugyanaz a szolgálata, ugyanaz az eljárás és elbírás. Semmit sem változtat a helyzetén, hogy magas beosztása, hivatása, kényesebb beosztást igényelhetne. — Nem akar más lenni, mint az, amivé vére és szülte parancsolta. A magyar légihadereő egyik tisztje.

Minden magyar szívét boldog büszkeség tölti el az érkező jelentések alapján. Tudjuk, hogy az apa leike él benne tovább és hisszük, hogy tettei ott fognak dicsőséget szerezni honvéd testvérei mellett, ahol a többi magyar teljesíti hazafias kötelességét.

Híveséről olvastuk, hallottuk az utóbbi időkben, hogy mindenütt ott van, ahol jelenléte nyugalmat és örömet jelent. Ma vért adta a honvédeknek, holnap sebesült vonatot fogad. Ma körhazakban teljesíti örök aszonnyi kötelességét, hogy holnap már valahol, valamelyik vidéki városban szánaton felkönyvet a magyar szemekből.

A mai idők mindenkit megpróbálnak, mindenkitől többet várnak.

Mindenkinek teljesítenie kell a kötelességét fokozott mértékben.

A Kormányzóhelyettes és hívese dicséretesen előjár ezen a téren is jó példával.

A magánélet eltörpül, egyéni kedvtelés és egyéni hangulat nem jelenthet semmit akkor, amikor olyan nagy tét, mint létünk, vagy nem létünk forog feletünkön. Ifjúságuk és munkakedvük, lelkesedésük és ügybuzgóságuk sok esetben gen ráfér mai társadalmunkra. Mutatják a jó példát azzal, hogy előjárnak mindenben, ami a haza javára van.

Az ő példájuk utmutató mindnyájunknak.

Ma mindenki hétszeresen teljesítse kötelességét mert csak így tudjuk megállni helyünket a népek nagy harcában és csak így lehet részünk annak az Európának új rendjében, mely ma van kialakulóban.

A Kormányzóhelyettes urunk férfias példája megnyugvást és büszkeséget szült mindenütt, ahol a magyar szó, magyar szív megértő cselekedetek tüzeben edződik.

Valahol Oroszországban ma ismét magyar dicsőség terem a harcmezőn, mint azelőtti negyedszázaddal. A fiak küzdenek az apák nyomdokain és írják vérről a történelmet jövő századoknak. Ez a történelmi jövő századoknak. Ez a történelmi jövő századoknak. Ez a történelmi jövő századoknak. Ez a történelmi jövő századoknak.

Es valahol Oroszországban a többi honvéd között, a legelső magyar ember fia, Kormányzóhelyettesünk jár elől jó példával!

Ellenállhatatlan lendülettel átvették az ellenséget a folyón A német csapatok üldöző harcai dél és kelet felé teljes erővel folytatódnak — Rommel páncélosainak sikeres támadása Egyiptomban - Magyar csapatok részvételével sikeresen folynak a boszniai tiszogató hadműveletek

A honvédezerkar 12. jelentése adja hírül, hogy a magyar csapatok a Kurszknál megindított támadás első felvonásai diadalmasan befejezték. Elérték a Dont és átűzték a szovjet csapatokat a folyón. A küzdelem kemény volt és a magyar páncélosoknak alkalmuk volt bátorságukat és tudásukat megmutatni. A Don előtt az oroszok állást akartak venni, odavárták a beígért tartalékokat, hogy megerősödve gátat vessenek a támadás további útjának. Tervüket nem tudták megvalósítani, mert a honvédek a sarkukban voltak, nem hagyták pihenni az ellenséget. Átjavarték a Don folyón és hídfőt alkottak a támadás továbbfolytatásához. A magyar honvéd ezer év dicső csatáinak sorát ismét gyarapította.

A NÉMET VEZERKAR JELENTESE

nagyjelentőségű harci cselekményről ad most hírt. Bejelentették, hogy a harci és csatlagepek megtámadták a Don torkolati vidékét. Utánpótlási vonalakat semmisítettek meg, felvonuló seregeket zavarnak szét. A térképet, ha megfigyeljük, látjuk, hogy ezzel a támadással Timosenko hadosztályainak egyetlen menekülési útját zavarják, semmisítik meg. A német hadvezetés Voronyezs bevételé után a Don mentén déli irányban és Izjumól is dél felé irányította a támadó seregeket és ezzel hátába került a legdélibb szovjet arcvonal nagyon erősen kiépített állásainak. Az elmúlt öszön és azóta igen megerősített védelmi vonalakba beszorultak most Timosenko hadosztályai és Vorosilovgrád eleste után már nyilvánvaló lett, hogy óriási gyűrű veszi körül Timosenko legjobb hadosztályait. Ebből a nagy gyűrűből, melyet Taganrog, Sztalino, Vorosilovgrád és a Don nagy keleti kanyarjával lehet jelezni, csak egy kivezető út van: az ózvi tengerpart Rosztovnál, a Donec és Don torkolati vidéke. Ez a visszavonulási út került most a jelentés szerint a német fegyverek ellenőrzése alá. A Taganrogtól Vorosilovgrádig húzódó arcvonalat nem kellett a németeknek szembeütni, mert az északi irányból lefelé haladó támadás valósággal kifordította helyéből ezt a védelmi vonalat. A Kaukázus kapujához így értek el a németek és a legújabb hírt szerint a rosztovi térségben álló szovjet seregek helyzete már válságos.

A voronyezsi hídfőt még mindig támadják az oroszok és az eredménytelen támadás során legutóbb 30 harc-

12. számú magyar hadijelentés

A honvédezerkar közli: Egyik gyalog seregtestünk példásan együttműködve páncélos és repülőerőinkkel, július 18-án elfoglalták a belseviszláknak a Don nyugati partján szívósan védett hídfőt. Csapatunk 23 harcokosit megsemmisített, 3 harcokost és számos hadianyagot zsákmányoltak, egyben foglyokat is ejtettek.

A honvédezerkar főnökének hétfőn kiadott 12. számú hadijelentésével kapcsolatban magyar körökben a további tájékoztatást adták a Magyar Távirati Irodának:

A Kurszk környékén átört szovjet erők maradványait, miután azok eredeti állományának jórésze az elmúlt hetekben megsemmisült, vagy hadifogságba került, a Don felé menekülve, a folyó mentén igyekezett megkapaszkodni, hogy a keletről odairányított tartalékok segítségével ezen a vonalon tartsa fel a győztesen előretörő magyar és német seregeket. A sarkukban levő üldözők azonban néhány hídfő kivételével már annakidején mindenütt átvették az ellenséget a folyón, sőt maguk alkottak erős hídfőket annak balpartján.

A hétfőn kiadott magyar hadijelentés az ellenség legszívósabban védett

kocsit veszítettek. A repülők ezekben a harcokban alaposan kiveszik a részüket, de nagy feladatot teljesítenek a Donec-kanyar üldöző harcaiban és a hátsó összekötő vonalak szétverésénél. A moszkvai térség útjainak, pályaudvarainak bombázását is megkezdtek és éjjel-nappal tartanak a támadások.

HADIJELENTESEK

A szovjet elleni arcvonal

Berlin, július 20. A Führer főhadiszállását jelenik a Német Távirati Irodának:

A véderő főparancsnoksága közli: A keleti harctér déli részén, miután az esőzések megszűntek, az üldöző harcok déli és keleti irányban ismét teljes erővel folytatódnak. Harci és csatlagepekkel Rosztovtól keletre szétverték az ellenséges hadoszlopokat. A Don torkolati vidékén megsemmisítettek fontos ellenséges utánpótlási vonalakat és hatásosan támogatják a Donec-kanyarban az üldöző harcokat. Az ellenség nagy erővel vasárnap is támadást intézett voronyezsi hídfő el-

hídfőállásának összezúzását adja hírül. A szovjet hadvezetés mindent megkísérelt cunck megtartására, amelyet az a tény is mutat, hogy páncélosaink első rohamai után néhány harcokoskötéllel és légi erőkkel ellenátadásokat indított elvezetett hadállásainak visszaszerzése céljából. A honvéd páncélosok és gyalogos zászlóaljakkal ellenállhatatlan lendülettel szemben azonban ezek a támadások sikertelenek maradtak. Csapatunk rövidesen meglőrték az utolsó ellenállást is, úgyhogy néhány órai harc után a hídfő minden része honvédeink kezére került és azok egész szélességében megszállták a Don jobbpartját.

Ennek a szép fegyverténynek különösen nagy jelentőségét ad az a körülmény, hogy a magyar páncélosok már a legelső nagyobbszabású alkalmazásuk során minden dicsőrejt megérdemlő küzdőképességről tettek bizonyosságot, de teljes elismerést érdemel az a példás együttműködés is, amely a páncélosok, gyalogsági kötelékek, tüzés és légi erők egyesített harcainak eredményeképpen ilyen rövid idő alatt juttatta a szóbanforgó hídfőt a szívésségek birtokába.

AZ EGYIPTOMI HARCTÉRRŐL

vállalkozó támadásokról jönnek hírek. Az elszakított pontokat foglalják el az el-alameini magaslatok körül. Egy tekőfi távirat szerint a japánok várják az egyiptomi harcok végét és ha Alexandriából elvonul az angol hadjárat, az adeni öbölrel lesik majd a tengeralfjárók.

FONTOS TUDNIVALÓK

Ma a 401—800. számú új cukorjegye-
őri lehet jelentkezni.

TÖKÉS FOTO

PÜSPÖKI PALOTA

sal vasúti célpontok ellen intéztünk támadásokat. Az Ilmen-tóól délre megbiúsultak az ellenség helyi jellegű támadásai. Ezekben a harcokban megsemmisítettünk egy bolsevista csoportot és 19 ellenséges páncélos szétlőtünk. A murmanskzi kikötő területét vasárnap nagy eredménnyel bombáztuk. A dokkberendezésekben, gépkocsikban és anyagraktárakban nagy tűzek ütöttek ki. Repülünk a Kola-tóból felett 17 ellenséges repülőgépet lőtünk le.

„A Szovjet rendkívül nagy veszélyben van“

A Szovjet válsága Anglia létét is fenyegeti

Stockholm, július 20. A londoni hírszolgálat jelenti: A londoni rádió hírmagyarozója többek között kijelentette hogy a németek a háború harmadik évében még mindig a legnagyobb katonai hatalmat képviselik. A Szovjet Unió rendkívül nagy veszélyben van. Hasonló a veszély a Középkeleten is, a távolkeleten pedig az ellenség a kezdeményező fél. Legelsősorban is hajókban van hiányuk. Németországgal ellentétben az egyesült nemzetek csak tengeri utakon juthatnak el a harcokhoz. — Rossz hírek érkeznek Moszkvából is, folytatja a hírmagyarozó, mert a németek dél irányban tovább törnek előre. Vorosilovgrád elvesztése mind katonai, mind gazdasági szempontból nagy csapás a bolsevistákra. A németek háromheti előretörése után még semmi jel sem mutat arra, mintha a német nyomás lanyhulna.

Lisszabon, július 20. Az angol lapok komoly hangon számolnak be a szovjet-országi hadihelyzetéről. A Times hangsúlyozza, hogy az egész szovjet arcvonal veszélyben forog és hogy az a

harc, amely most a dél szakaszon dúl, döntő következményekkel jár. Az elmúlt hét — írja a lap — igen rossz volt a Szovjet Unióra és szövetségeseire de a most kezdődő hét valószínűleg még rosszabb lesz. Garwin, a Sunday Express hasábjain a következőket írja: Valamennyiünkre aggasztó a helyzet. A Szovjet válsága a mi létünket is fenyegeti. Aránylag kisebb veszteség lenne Moszkva eleste, mint Sztalingrád, — mert Sztalingrád a kulcsa a Kaukázusnak. Garwin hozzáteszi, hogy Szovjet-országot megsegítése céljából fel kell állítani a második arcvonalat, ez azonban súlyos akadályokba ütközik, mert nincs elég hajó. Egyelőre tehát arra kell szorítkozni, hogy hatásozabbá tegyék a Németország elleni légbombázást, amely idáig nem hozta meg a várt eredményt. (MTI.)

A voronyezsi hídfőnél vívott eredményes elhárító harcok során különösen kitűntette magát egy szilózi gyalogos hadosztály. Az Udét vadászpilótaegred 2500. légyőzelmét aratta. (MTI)

A Kormányzóhelyettes Úr vadászrajával hathatósan támogatja a földi alakulatok előnyomulását

Az olasz sajtó honvédeink kiváló szerepéről a keleti harcúterén

Róma, július 20. (MTI) A római lapok kiemelik a honvédség kiváló szerepét a keleti harcúterén. A magyar csapatok — írja a Messagero — természetesen haladnak előre. A lap kiemeli a Kormányzóhelyettes Úr részvételét a

bolsevisták elleni harcokban. A Piccolo szintén beszámol a Kormányzóhelyettes Úr részvételéről és kiemeli, hogy vadászrajával a Kormányzóhelyettes Úr igen hathatósan támogatja a földi alakulatok előnyomulását.

Célzatos külföldi híresztelések a mérgezőgáz használatáról

Berlin, július 20. Illetékes német helyről közlik: Külföldön újból hírek és híresztelések keringenek, amelyek megint a mérgezőgáz használatának kérdését tárgyalják. Ezzel kapcsolatban berlini katonai körökben rámutatnak arra, hogy a német véderő főparancsnoksága részéről már a keresi lényegesen kapcsolatosan félre nem érthető nyilatkozat hangzott el ebben az ügyben, amikor is, mint emlékeztetés, német részről leszögezték, hogy a német csapatok eddig sem használtak mérgezőgázt s ezért sem fognak hasz-

nálni. Eppen ezért jelentik ki Berlinben hétfőn este: A német véderő főparancsnoksága feleslegesnek tartja, hogy az említett híresztelésekkel foglalkozzék. Német politikai körökben ezzel kapcsolatban arra figyelmeztetnek, hogy elsősorban az Egyesült Államok legyen óvatoss és ne juttassék így a tűzzel, főként a német technika világszerte nagy hírnevének örvendő fejlettségére való tekintettel — hangoztatják berlini illetékes körökben. (MTI.)

Észak-Afrikában és a Földközi-tengeren

Róma, július 20. Az olasz főhadiszállás közleménye: Az egyiptomi harcúterén visszavertük az ellenség támadó kísérleteit, amelyek vonalaink északi és középső szakasza ellen irányultak. Az ellenség néhány páncélos járművét elpusztítottuk. Német vadászgépek megtámadtak egy erős harcra alkalmatlan és abból hét repülőgépet lelőttek. A rossz léghelyzet viszonyok kerülvették a Málta szigetei elleni hadműveleteket, mindazonáltal repülünk eltalálták a sziget néhány fontosabb célpontját. (MTI.)

A Führer főhadiszállása jelenti:

Rommel páncélosainak támadása

(NST) A Reuter-iroda egyiptomi tudósítója hosszabb jelentést küldött az egyiptomi arcvonalszakaszról és azt írja, hogy a német páncélos kötelékek meglepetésszerű támadást intéztek a ruweisati magaslatoknál fekvő újzealandi csapatok főhadiszállása ellen. Az angol hírlapíró szerint a német páncélos kötelékek meglepetésszerű rohammal áttörték a szövetségesek gyalogsági vonalát és éppen abban a pillanatban

Észak-Afrikában mindkét részről helyi jellegű harci tevékenység folyt. Londontól északra egy német harci repülőgép eredményes nappali támadást intézett egy fontos hadfelszerelési üzem ellen. A német-holland határvidéken egy brit repülőgép vasárnap néhány bombát dobott lakónegyedekre. A repülőgépet lelőtték. A brit légi haderő gyenge erővel éjszakai támadást intézett a német öböl néhány helysége, mindenekelőtt Brema és Oldenburg városok ellen. A polgári lakosságnak veszteséget voltak. Három ellenséges gépet lelőtünk.

érték el a főhadiszállást, amikor egy brigádtábornok több zászlóaljparancsnokkal megbeszéléseket folytatott. A magasrangú brit katonatiszteket azonban az angol páncélosok megjelenése az utolsó pillanatban megmenekítette. A tudósító szerint az említett brigádtábornok ugyanazon másodszor is csak nagyon nehezen menekült meg a fogságbaeséstől.

Tobruk tábori kórházát bombázta a brit léghaderő

Berlin, július 20. Katonai helyről közlik a Német TI-vel: Tobruk vezető német egészségügyi tisztjét egy angol hadosztályorvos vezetése alatt fogságba esett angol egészségügyi tisztnek keresték fel és a legmélyebb sajnálkozásukat fejezték ki amiatt, hogy a brit léghaderő bombázta az ottani tábori kórházat. Az áldozatok között több angol katona is van, ezenkívül egy angol orvos. (MTI)

Berlin, július 20. (NTI) Katonai forrásból jelentik: Az el alameini harcúterén folyó harcok során valamelyik éjszaka brit bombázók megtámadtak egy német költözőhelyet. A támadás három és fél óra keresztül tartott. A műtőszátrakat a bombák fosz-

lányokra szakgatták és a bombaszilánkok eltaláltak több orvost, betegápolót, betegápolónőt és sebesültet. Egy bomba szilánkjai leszakították a vezetőorvos balkarját, midőn éppen műtétet végzett egy súlyosan sebesült angol katonán. A támadás sok halálos áldozatot követelt.

A tengely tengeraltjárói elsüllyesztettek az amerikai partoknál két kereskedelmi hajót

Berlin, július 20. (NTI) Mint jólérsült helyről közlik, tengely tengeraltjárók július 19-én az Egyesült Államok keleti partjainál elterülő vizeken két középnyagságú kereskedelmi hajót elsüllyesztettek. Az egyik hajót a közepén egy torpedó találta el. A hajó né-

hány percen belül elsüllyedt. A másik hajót a tengeraltjáró tüzérségi tűzzel felgyújtotta és elsüllyesztette. Mindkét hajó értékes nyersanyagkészlettel valamint keletamerikai kikötőbe tartott. (MTI)

Német repülőgép sikeresen bombázott egy angol hadiüzemet

Berlin, július 20. A német véderő főparancsnoksága a következőket közli egy délkeletangliai német légitámadásról:

Vasárnap egy német harci repülőgép alacsonyra ereszkedve nehézbombákkal árasztotta el a Londontól északra fekvő Chelmsford egyik fontos csapágyüzemét, amely harmadmagával a legnagyobb angol üzem ebben a hadfelszerelési ágban és rendkívül finom alkatrészek gyártásához elsősorban rendel-

kezésre álló ipartelep. A német repülőgép a felhőkből bukkant ki és egészen meglepte a brit légvédelmet. A német repülő bombái a kijelölt célpontokra zuhantak, a nagykiterjedésű gyártelep különböző részein robbantak fel, heves robbanásokat idéztek elő a gépházban, valamint a gyárépület egy többemeletes szárnyában. A német repülőgép épségben tért vissza támaszpontjára. (MTI)

Több mint 19 millió tonna elsüllyesztett hajóteret ismertek be az angol alsóházban

Az angoloknak fontosabb a kereskedelmi, mint a hadiflotta

Stockholm, július 20. Kiszivárgott hírek szerint az alsóház zárt ülésén a kormány első ízben közölte az elsüllyesztett hajók pontos számát. Stockholm diplomáciai körökben ezzel kapcsolatban kijelentették, hogy a brit kormány jelentésében foglalt adatok minden várakozást felülmúltak. Hangsúlyozzák, hogy a brit kormány jelentése még a német véderő főparancsnokság részéről 19 millió tonnával megjelölt elsüllyesztett hajóteret is felülmúlja. Ezek szerint a hajóteret kérdéssnek megvitatására zárt ülésen inkább fokozta a nyugtalanságot. Ezt bizonyítja az a hír is, amely szerint az alsóházi vita után néhány képviselő nyomban felvilágosítást kért a hajóépítési program megvalósítását illetően. Hír szerint a kormány szóvivője ebben a kérdésben kitérő választ adott. Az ellenséges búvárhajók tényke-

dése igen súlyosan érinti a szövetségesek hajózárait és erős kihívással van az új építkezések elvégzésére is. Számolni lehet azonban azzal, hogy a jövő év augusztusa felé a szövetségesek annyi hajót építhetnek, amennyit az ellenség elsüllyeszt. Addig azonban a csapatszállítások, hadianyagszállítások és hadiflottaállományok nyersanyagszállítások igen nehezen megoldható helyzet előtt állnak, éppen ezért szükséges a rendelkezésre álló hajóteret gazdaságosan kihasználása. Az Egyesült Államok és Anglia hajóépítő programjának egybehangolására vonatkozóan elhatározták, hogy a kereskedelmi flotta minden körülmények között fontosabb, mint a hadiflotta, mert a szállítási kérdés megoldása döntő fontosságú a háború kimenetelére szempontjából.

Egy amerikai hadihajót is elsüllyesztettek az Aleutákat és Alaszkát támadó japán repülők

Légi riadó két amerikai városban

Washington, július 20. Az amerikai haditengerészeti minisztérium hivatalos jelentése szerint 18 bombázó és 16 vadászrepülő álló japán légi raj támadta meg Dutch Harbour és az alaskai Port Mears kikötőberendezését. A japán repülőgépek egy amerikai hadihajót elsüllyesztettek. Ezenkívül a rakétákat, erődköteket és repülőgép-csarnokokat gyújtották fel bombatalálataikkal. A támadásnak az amerikai helyőrség tagjai között 44 halálos és 49 sebesült áldozata volt.

Lisszabon, július 20. Az Egyesült Államok atlantióceáni partja mentén fekvő Wilmington és Wrightsville északkarolinai városokban vasárnap volt az első légi riadó. Ezzel kapcsolatban Newyorkból jelentik, hogy az ottani hatóságok azért rendelték el a légi riadót, mert a kelettengeri főparancsnoksághoz olyan hírek érkeztek, hogy a wilmingtoni partok előtt gya-

nús tüneteket észleltek. Az egész partvidék egy óra keresztül sötétségbe borult. A tengeri parancsnoksághoz érkezett jelentésről közelebbi részleteket nem közöltek.

Holtpontra az amerikai-francia tárgyalások

Zürich, július 20. Laval francia miniszterelnök határozott magatartása folytán az amerikai-francia tárgyalások holtpontra jutottak. Most már bizonyos, hogy Leahy tengernagy, a vichyi amerikai nagykövet nem tér többé vissza Franciaországba.

(NST) Az alexandriai kikötőben internált francia hajóraj ügyében történt jegyzékváltással kapcsolatban Henri Haye washingtoni francia nagykövet kihallgatáson jelent meg a külügyminisztérium európai osztályának vezetőjénél. Közelebbi részleteket a megbeszélésről nem közöltek.

Berlin, július 20. Kiangszai tartományban a japánok újabb támadásokat kezdtek Kuangce város ellen. Csekiang tartományban a mélyen tagozott partvidéken folyik a harc. A japánok egyidejűleg szárazföldi és parttraszálló csapatokkal támadnak és Pumen városa közelében a futing tábori erődkötés mögött erősebb osztagok tettek partra. Futing városa fenyegetett helyzetbe került. A város nagyrésze lángokban áll. A katonai arcvonalon japán hadoszlopok Ceaoosou irányában nyomulnak előre a folyam mentén és 30 km-nyire megközelítették a fontos várost.

Apollo filmszínház

Ma bemutató:
Szerelmi történet a mai modern időkben.

Asszony a neved

Autóval a Kárpátalján,
Magyar Világhíradó!

Hungária filmszínház

Ma: kacagó est!
Páger Antal, Tolnay Klári,
Szilassy, Turay Ida, Rajnay
és Pethes főszereplésével
a vidám magyar sláger-vígjáték:

A nőnek mindig sikerül

és kiegészítésként:
„AZ ELVARÁZSOLT KASTÉLY“
WALT DISNEY rajzos trükkfilmje.
Előadások: d. u. 5, 7, 9 órakor!
Híradó!

Magyar csapatok is részvesznek a boszniai bandák elleni harcokban

Berlinből a véderő főparancsnoksága közli, hogy a boszniai bandák elleni harc tervszerűen folyik tovább. A bandák legnagyobb része a nagykiterjedésű erdőkben, félreeső völgyekben, vala-

mint magános sziklabarlangokban rejtőzik. A bandák nagyrésztet körülzárták s azokra a német, horvát és magyar csapatok tisztogató hadműveletet során a megsemmisítés vár. (MTI).

Nagyszabású hadgyakorlatok a Hawai-szigeteken

A mérgegáz használatát is kipróbálták

Washington, július 20. (NST.) A pearlharbouri japán támadás óta most tartottak első ízben nagyszabású hadgyakorlatokat a Hawai-sziget körüli vizeken. Ez alkalommal inváziós gyakorlatokat is végeztek. Mint Honolulu-ból jelentik, a hadgyakorlatokon

harcbavetettek előőrnnyős vadászokat és rohamcsapatokat is. Azonkívül pedig különböző műszaki csapatokat is felhasználtak, úgyszintén gyakorolták a modern hírszerzés legújabb módszereit, valamint a mérgegáz használatát.

Leahy az amerikai erők főparancsnoka, vagy Roosevelttel hadászati főtanácsadója lesz

Stockholmi Stefani jelentés szerint a Washington Post úgy értesül, hogy Roosevelttel főparancsnokot nevez ki a szárazföldi és tengeri erők élére. A főparancsnoki állást Leahy tengernaggyal akarja betölteni. (MTI)

Genf, július 20. Leahy tengernagyt,

a volt vichyi amerikai nagykövetet washingtoni jelentés szerint Roosevelttel együtt új és fontos állásra hívta meg. Leahy tengernagy Roosevelttel hadászati főtanácsadója lesz, különösen a flotta és a hadsereg összehangolozásának kérdésében. (MTI)

Gandhi készül az indiai lázadásra

Bern, július 20. Gandhi eszélytelenül készülődik az angolok indiai uralma ellen irányuló ügyvezetelt „nem erőszakos lázadás” hadjárata. Eközben a „britindiai kormány nagy eszélyben működik” s előkészületeket tesz, hogy az esetleges zavargásokat

még csirájában elfojtsa. E célból az indiai rendőrségen névsort állítanak össze a kongresszusi vezetőkéről és a párttagokról, és azt remélik, hogy mint eddig, most is könnyen „lecsillapíthatják” ezt az új háborgó hullámot. (MTI)

A szerb felkelők körül mindjobban szorui a hurok

Lisszabon, július 20. (MTI): A királyellenes „jugoszláv” emigrációs körök élesen szembeszállnak azzal a propagandával, amelyet Péter volt király Amerikában folytat. Szerintük ennek a propagandának nem az a célja, hogy előbbre vigye a „jugoszláv” nép ügyét, hanem az, hogy az Amerikában közismerten népszerűtlen volt királyi házat rokonszenvesse tegye. Kifogásolják továbbá, hogy a volt király és kormánya Mihajlovs mozgalmát úgy állítja be az angol és amerikai közvélemény előtt, mintha az saját mozgalma lenne, szervezett csapatokból állana és a volt király, valamint kormánya irányítása mellett harcolna.

Mihajlovsnak Londonba küldött három futárja közül csak Milos Kossan Szekulicsnak sikerült Londonba érkeznie aki magával hozta Mihajlovs táborának üzenetét.

Szekulicsnak a Daily Express július 15-iki számában megjelent nyilatkozata szerint az angol közvéleménynek szét kell rombolnia Mihajlovs csapatairól alkalmozott illúzió nagy részét. A szerbiai küzdelem nehéz és mind nehezebbé válik. Négy hadsereg szorongatja a felkelőket, a német, olasz, bolgár és horvát hadsereg és ezenkívül még Nedics csapatai is.

— Azt hallottam Angliában — mondotta Szekulicsi, — hogy tankjaink és repülőgépeink vannak. Az igazság az, hogy egyetlen repülőgépünk sincs s bár

néhány tankot zsákmányoltunk, ezeket benzinhány miatt nem tudjuk üzembe helyezni, repülőtereink sincsenek. Egyedüli szövetségeseink a hegyek. Nagy szükségét szenvedünk lőszerben s hadianyagban.

Szekulics dicsérrel emlékezett meg a kommunista orvlövészekről, akik Kelet-Szerbiában harcoltak, de megjegyezte, hogy sem velük, sem a horvátokkal nem tudtak közös politikai és katonai arcvonalat alkotni.

— Angliában úgy képzelték el a „jugoszláv” hadsereget, mint egy egész zsemlyét — mondotta Szekulics, egy zsemlyét véve fel az asztalról — pedig ha az igazi helyzetet akarnám illusztrálni, a zsemlyét szét kellene morzsolni és szétszórni az asztalon. Az ellenség mind erősebb lesz és a háló mindjobban szorul körülöttünk. Hat hónappal ezelőtt még lehetséges volt ötezer embert egy időben egy helyen összpontosítani, ma már veszélyes ötszáznál többet koncentrálni.

A lap szerint Mihajlovs s Szekulics jöelére kitervezték a mostani „hadjáratot” és már több hónappal a hadműveletek előtt lőszert és fegyvereket osztottak szét az országban, megbízható embereket szerveztek hadseregük számára.

Beavatott körök szerint Szekulicsi nyilatkozatát a Mihajlovs és a volt király közötti ellentét nyilvánosságra hozásának kell tekinteni.

Magyar siker a világpályázaton

Az Okumenikus Ifjúsági Világbizottság három évvel ezelőtt pályázatot írt ki az egész világ ifjúsága számára, „*Krisztus és a világbarátság*” címen. A pályázat eredményét most hirdette ki a genfi világbizottság. Magyarországról 17 pályázat futott be s ezek közül tíz nyert díjat, illetve elismerést: a magyar ifjúság nemesek pontszámában és szatellárányban, hanem abszolút értékben is első helyezést vívott ki. A felső korosztályban első díjat kapott László Irén tanítónő, II. díjat Nagy Olga tanítónő, IV-et Denke Gergely mezőgazdász és Kiss Dániel református s. lelkész, VI-at Hány Erzsébet tanítónő és Géczy Antal, dicsérő elismerést Szabó Blanka. A legalsó korosztályban a III. díjat nyerte Papp Gábor gimnázista, az V. díjat Harsay Ede, végül dicsérő elismeréssel jutalmazták Darányi Máriát.

Zürich, július 20. A zürichi törvényesek két svájci állampolgár katonai tükör sorozatos megsértése és a semlegességi politika elleni ténykedés miatt 14, illetve 10 esztendői börtönbüntetésre ítélték.

Rövid táviratok

Buenos Aires, július 20. (NTI) Guinszu külügyminiszter délután tagadólág válaszlal a sajtó képviselőinek arra a kérdésére, vajjon a kormány a tilkos külpolitikai képviselőházi vita után nem módosítja-e magatartását. A külügyminiszter rámutatott arra, hogy épp ellenkezőleg, a kormány külpolitikai helyzete a vita után még csak szilárdult és a kormány az eddigi külpolitikai irányvonalat követi. (MTI)

Washington, július 20. (OFI) A hadtengerészeti minisztérium jelenti, hogy egy közepes telfogatalt amerikai teherhajót az Atlanti óceánon megtorpedóztak. többszáz mérőföldnyi távolságban Délamerika északi partjától. Az életben maradtak az Egyesült Államok egyik keleti kikötőjében szálltak partra. — (MTI)

A hajdúsági sziken folyik a szikfűvirág gyűjtése

A szegény emberek 63 féle gyógynövényt gyűjthetnek a nyáron. — Megállapították a gyógyító vények beváltási árát

Az Alföldön kenyérkereseti lehetőség volt a múltban is a gyógynövények gyűjtése, de most még fokozottabb a jelentősége és fontos nemzetgazdasági tényező lett a gyógynövény. Különösen a szikfűvirág szedése történik nagy mennyiségben és ebből a gyógynövényből igen nagy mennyiséget szállítunk a külföldnek is. A hajdúsági szikes földeken kivirágzott már a szik és gyógynövény szedése megindult teljes erővel. Asszonyok, leányok serege indul kora reggel a határba, hogy összeszedjék a szikvirágot zsákaikkal. A szikvirág gyűjtése egy hónapig tart és azt mondják, akik csinálják, hogy igen nehéz munka, mert egész nap a nagy melegben hajlongva kell dolgozni. Azok, akik nem kézzel szedik össze a virágot, hanem „nagyban” dolgoznak, lapátforma gyűjtővel szedik, melynek végén fésűszerű fogazat van. Ez a fésű szakítja le a száraról a virágot és úgy kerül a lapátoszerű készülék dobozserű gyűjtőjébe. Ezzel a módszerrel gyorsan s elég kényelmesen lehet gyűjteni, de csak ott, ahol nagy telepekben van a szikfűvirág. Ha jól sikerül a gyűjtés, akkor egy szedő 50—60 kilót is szedhet a zsákjába és ez a mai beváltási ár mellett 8—9 pengőt jelent. Nem sok ez a pénz, mert a nehéz munka nem végződik a szedésével, gyűjtéssel, hanem még a szárítás is hátra van, mert hamar megromlik és széjjel hull. A beszédett virágokat minden két órában kiszedik a zsákból, széttergetik és megszárazítják. A kamillát szárító padlásokra hordják később és ott szárítgatják, forgatják, rostálják és az bizony hosszadalmas munka.

Az idej szikfűtermést befolyásolta az időjárás, gyengébb a termés, mint tavaly volt és a dolgos kezeket az sem kárpótolja, hogy valamivel nagyobb a beváltási ár az idén, mint tavaly.

A szikes földek vadvirága sok ennek ad jövedelmet, mert nemcsak azok keresnek, akik gyűjtik a mezőn, legelőn, hanem a vállalkozók, akik néhol 100—150 emberrel is dolgoznak, válogatják, osztályozzák, szárítgatják a szikfűvet és hordják az értékesítő piacokra. A Kamilla igen jó gyógynövény, mert teát készítenek belőle, jó gyermekorvosság, használják még hajmosószernek is. A magyar kamilla az egész világon keresett cikk és lehet mondani, hogy a magyar kamillatermés adja az egész világ kamillaszükségletének 60—70 százalékát.

A Hortobágyon, balmazújvárosi határban van a legtöbb szikes, ahol szedik a kamillát nagy csapatokban.

A nyári erdőben nemcsak a szikespuszták vadvirágát szedik hanem egész seregét a gyógynövényeknek. A sziken jóformán csak az igénytelen kamilla tud kivirágolni, annak van ereje, kitartása megküzdeni a keserves, kemény, szikes talajjal, hogy élni tudjon rajta. A jó földeken egész sora virít azonban a gyógynövényeknek és ezeknek gyűjtése is folyik. A gyűjtők nemesek virágokat gyűjtenek, hanem leveleket is, mert azokban is van gyógyító erő, azt is tudja használni a gyógyítótudomány.

Régi mondás tartja: „Fűben-fában-orvosság van”. Így is van, ezt bizonyítja az a hivatalos kimutatás is, mely feltűnteti azoknak a nyáron gyűjthető

gyógynövényeknek a sorát, amelyeknek beváltási árát megállapították mostanában. Olvashatjuk, hogy pénz adnak a bolondító beléndekért, a bodzavirágért, maszlagos nadragulyáért, búzavirágért, orbáncfűért, de megfizetik a begyűjtött hársfavirágot, vérehulló-fecskefűvet, no meg az ezerjófűvet.

A gyógynövénypiacon az érdekesség meghallgatása és véleménye alapján a következőképpen állapították meg a nyári gyógynövények legkisebb beváltási árát: (a zárójelben levő szám a már megszárazított gyógynövény árát jelzi): Virágok: árnya nyersen 60 (300), bodza rövidszárral 10 (100), bodza rövid szárral fürtös 6 (60), búzavirág sötét-kékszinűre szárítva 40 (300), cikafark kóró rövid szárral 4 (20), erdei mályva papsajt levél nélkül, kézzel csipett 40 (360), fehér mályva 20 (120), fekete mályvarózsa csészével 16 (140), csésze nélkül 25 (250), ezüst hársfavirág 20 (120), köharsfavirág 50 (250), körömvirág csésze nélkül (300), levendula fosztott (250), napraforgó aranyárgaszínűre szárítva 6 (60), ökörfarkkóró 40 (350), pipacs 30 (240), pünkösdi rózsaszirm 40 (300), vörös rózsaszirm 25 (200), kevert rózsaszirm 15 (100), szarkaláb 30 (200), varádics aranyvirág 3 (22), fillér kilónként.

Levelek: áfonya fosztott nyersen 6 (40), beléndek 12 (70), cikafarkkóró 5 (30), cserecsnye 5 (25), dió 5 (25), fehér mályva 5 (40), fehér üröm 5 (25), fekete nadálytő 4 (10), fodormenta (150), hosszú nyelű menta 4 (20), maszlag 6 (42), málna 4 (24), nadragulya 12 (30), papsajt 7 (46), kereklevelű papsajt 6 (36), szárocca 7 (44), szeder 6 (35), tüdőfű 6 (60), keskeny útifű 6 (40), zsálya (50) fillér kg-ként.

Földfeletti részek: apró bojtorján 5 (25), ezerjófű 10 (45), fehérfürdő 3 (20), kakukkfű 6 (20), orbáncfű 3 (18), libapimpó 6 (20), pásztorikása 3 (20), pemefű 4 (24), porcsinfű 2 (14), rutafű (50), szagosmúge 6 (50), szurokfű 3 (18), tisztes fű 3 (13), vadárvácska 6 (40), vasfű, vérehulló fecskéfű 3 (18), varádics aranyvirág, hosszúlevelű menta 2 (12), zsurló 2 (14) fillér.

Ühseglázadás Szíriában és Libanonban

Vichy, július 20. Ideérkezett jelentések szerint Szíriában és Libanonban az éhező lakosság lázadásban tört ki, amely mind nagyobb méreteket ölt. Beirutban és Aleppoban óráról-órára erősödik a sztrájkmozgalom. Libanonban pedig tulajdonképpen már általános sztrájkról lehet beszélni. Az aleppoi utcákon asszonyok és gyermekek felvonulást rendeztek és tiltakoztak az élelmiszerhiány ellen.

—ooxoo—

Berlin, július 20. Brit bombázók hétfőre virradó éjszaka hatástalan zavaró támadásokat intéztek Németország északnyugati partvidéke ellen. Az eddigi jelentések szerint a támadó repülőgépek közül háromat lelőttek. (MTI)

**Munka nélkül nem lehet
fizetést felvenni**

Egy vidéki nagykereskedő volt üzletvezetője ellen pert indított. Keresetében előadta, hogy fizetési nehézségekkel küzdött, amikor az alperes 15.000 pengő övadákkal az egyik fiók vezetőjeként belépett hozzá. A szerződés szerint az övadékot joga volt felhasználni, amit meg is tett, mert üzleti tökére volt szüksége. Az üzletvezető munkakörét nem jelölték meg, ideje felett szabácon rendelkezett. Működése gyakorlatban az volt, hogy néha bejárt az üzletbe, betekintett az üzleti könyvekbe, azután rövid tartózkodás után eltávozott. Ezért felvett havonta 180 pengő fizetést és az árak számlaösszege után két százalék jutalékot. A fiókot továbbra is a régi üzletvezető vezette. A nagykereskedő szerint nem szolgálati, hanem burkolt kölcsönszerződést kötöttek és ennek a szerződésnek az érvénytelenségét kérte a bíróságtól. Egyben bejelentette, hogy a 15.000 pengőt visszafizette, de visszakövetelte azt az összeget, amit fizetés címén kifizetett. A Kúria megállapította, hogy a felek sem szolgálati, sem társasviszonyt nem létesítettek. A szolgálati szerződés szerint az üzletvezetőt a fizetés és a jutalék a szolgálati jogviszony megszűnté után is megilleti mindaddig, amíg övadékát nem kapja vissza, amiből arra kell következtetni, hogy a megállapodásnak a szolgálati jogviszonyra utaló tartalma színtelen ügylet, amely lényegében kölcsönügyletet palástol. A palástolt ügylet érvényességét az arra nézve irányadó jogszabályok szerint kell elbírálni. Az üzletvezetőt a 15.000 pengő kölcsön ellenében szolgálati illetmény címén 9956,58 pengőt kapott. A bírói úton érvényesíthető 7,5 százalék legmagasabb kamat fejében 3375 pengő illetve volna meg. A két összeg közötti különbözét tehát a volt üzletvezető köteles viszatéríteni, miután a 15.000 pengő kölcsönt már visszakapta.

**Válók, ha a feleség idegen
férfivel találkozik
a férj tudta nélkül**

Egy tisztviselő ellen a felesége tartásdíjperert indított azon a címen, hogy férje jogtalanul elhagyta és eltartásáról nem gondoskodik.

A keresettel szemben a férj azzal védekezett, hogy felesége, aki szintén irodába jár, tudta nélkül, irodán kívül gyakran találkozik hivatali főnökével, sőt őt a hivatalos helyiségében esténként többször felkereste. Ezért szakította meg feleségével a házassági életközösséget.

A férj védekezésével szemben az asszony arra hivatkozott, hogy csak két ízben kereste fel főnökét, akivel azonban bizalmas kapcsolata nem volt.

Most döntött a perben a Kúria válóperes tanácsa. A legfelsőbb bíróság az asszony keresetét elutasította.

Az ítélet indoklásában a Kúria megállapította, hogy az asszonynak azt az állítását, hogy főnökét csupán két ízben kereste fel, a tanak megcáfolták.

Az a tény, hogy a perben nem merült fel adat, hogy a feleség és hivatalfőnöke bizalmas kapcsolatra utaló viselkedést tanúsítottak volna. Ennek hiányában is azonban az asszonynak idegen férfival férje tudta és kellő indok nélkül történt ismételt találkozásai önmagukban elégséges alapot nyújtanak a hitvesi hűségére árnyat vető magatartás megállapítására.

Ez a magatartás a házassági törvényben megállapított bontóok megvalósítására alkalmas. Ennek alapján a Kúria a keresetét elutasította.

**Vedres dűlőben 4 hold
prima föld eladó
Varga utca 15. sz.**

Tagja lesz-e Beaverbrock az angol hadikormányának?

Stockholm, július 20. Az United Press londoni híre szerint jólétesült berlini körökben úgy tudják, hogy Beaverbrock most gondolkozik, elfogadja-e Churchillnek azt a javaslatát, hogy töltsön be egy előkelő helyet a hadikormányban. Mindaddig még nem döntött véglegesen. Beaverbrock hívei szerint a kormányba való visszatérés lé-

nyegében azoknak az angol-amerikai megbeszéléseknek eredményeitől függ, amelyeket a második arcvonal létesítésének kérdéseiről folytatnak. Londonban annak a lehetőségével számolnak, hogy Churchill politikai nyomásra hajlandó lesz kinevezni még egy embert aki átvenné tőle a nemzetvédelmi miniszter teendőit. (MTI)

Átképzik a hadirokkant ipari munkásokat

Az iparügyi miniszter leiratot intézett az Ipartestületek Országos Központjához és ebben közölte, hogy a hadisérültek polgári életben való elhelyezkedésének biztosítása végett a honvédelmi miniszterrel egyetértően tervbevette az ipari hadirokkantoknak a felmerülő szükség szerint való átképzését. Az átképzés elméleti része erre a célra szervezett tanfolyamokon, a gyakorlati rész pedig az ország legkiválóbb meste-

reinél történik. A gyakorlati átképzésnél elsősorban a főváros és közvetlen környéke, másodsorban a nagyobb vidéki városok jönnek figyelembe. Az IPÖK ez ügyben megindította a tárgyalásokat az ipartestületekkel és a bajtársi szolgálatra a különböző szakmákból önként jelentkező kiváló mesterek névjegyzékét az iparügyi miniszterhez felterjeszti.

Debreceni fiatalembert agyonűjtött a villám a Kismacson

Tragikus szerencsétlenség történt vasárnap délután a Kismacs közelében a vasúti óráház mellett levő Jancsó-féle tanyán. Csuka János 20 éves fiatalembert, Rakovszky-utca 31. szám alatti lakost a villám agyonűjtötte. A szerencsétlenül járt Csuka János két testvérével aratott. A munka befejeztével együtt indultak hazafelé, ekkor

érte a halálos villámcsapás. Testvérrel csak könnyebb égési sebeket szenvedtek.

A halálos szerencsétlenségről értesítették a csendőrséget, valamint Csuka János debreceni hozzátartozóit. A vizsgálat megindult a szerencsétlenség körülményeinek tisztázására.

Egy év — egymillió pengő

A Debrecenből kilanduló Diák kaptár mozgalom nagy sikere

Hírt adunk annak idején arról a mozgalomról, melynek célja az, hogy a gazdasági nevelés ábecéjére nevelje a fiatalságot. A debreceni Csanak István kezdte meg a munkát és a Diák kaptár néven indult mozgalom már az egész országot behálózta. Egy év eredményét egymillió pengővel zárták és ez bizonyítja, hogy életrevaló gondolat sugárzott ki Debrecenből. Egy olyan mozgalom, melynek nem kellett külföldi példát másolni, mint a cserkészletnél. A Diák kaptár gondolatát és módszerét magunk termeltük ki és így a legmagyarabbnak tekinthető az ifjúsági mozgalmak között.

Csanak István most vaskos beszámolót adott ki a Diák kaptár egyévi munkájáról. Megtudjuk a jelentésből, hogy 500 iskola közül 339 küldött bejelentést az elért eredményről. A jelentések 1,076.806,13 pengő diákjövédelmet mutatnak ki. Ebből levonva az 1940. évi takarékbetéteket, kerekén egymillió pengőt szereztek a diákok a maguk erejéből az előző év 700.000 pengős jövédelmével szemben. A tényleg működő kaptárosok száma az előző évi 29.000-ról 40.193-ra emelkedett. Ez annál örvedetesebb, mert a diákok önként csatlakoztak a kaptármozgalomhoz.

A diákok szabad idejükben mindenfelé foglalkoznak, hogy pénzt keressenek és szaporítsák a kaptár vagyont és a nyereségből részesedjenek. — A diákok erkölcsi felfogására igen jellemző a nagykörösiek példája. A református tanítóképző növendékei elhatározták, hogy kacsahízaló telepet alapítanak. Kibocsátottak 600 darab egy-pengős részvényt. A kacsahízalás három és fél hétig tartott a vásárolt 72 kacska 224 kilóra növekedett. Az érdekesítés idejében kiszámította az igazgatóság, melynek tagjai ugyancsak diákok, hogy a hivatalos ár mellett 87 pengő 80 fillér lesz a veszteség. Összehívták a közgyűlést, melyen a hatszáz részvény tulajdonosai megjelentek. — Elénk vita indult meg, hogy mit csináljanak a veszteség eltüntetésével. Javasolták, hogy tömjék tovább a kacsákat, hátha jobban tudják értékesíteni. Olyan is akadt, akit azt javasolta, hogy zugban adják el a kacsákat és akkor igen jelentős nyereség lesz és nem veszteség. Kiszámították, hogy a zugsugárlom ára mellett 600 pengős részvényre 200 pengő nyereség esne. A fiúk leszávarták az indítványt és 87 pengős veszteség levonásával osztották ki a 600 pengőt, nem voltak hajlandók árdárgítással jövédelmre szert tenni.

Puskás János kaptáros azt jelentette, hogy tavaly nyáron szünidőben elment dolgozni egy gyárba a munkásokkal és 200 pengőt keresett. Azt írja beszámolójában, hogy nem annyira a műhelymunkával keresett 200 pengőnek örült, hanem annak, hogy megszánta az igaz-

munkát és megtanulta becsülni a munkásokat.

A nagy gyűjtésekből is kivették részüket a kaptárosok. Néhány hét alatt az elmúlt évben 120.000 pár használt cipőt gyűjtöttek össze. Ezek nagyrészt kijavítva eladhatták. A győgyövények gyűjtésénél is szorgalmatoskodtak sokan. Az értékes vadgesztenyéből 11 vagonnal adtak el kereskedőknek. Az almamaggyűjtésnél is szép eredményt értek el és 200 kiló magot gyűjtöttek. Az egyik leány kacsákat és libákat nevelt a nyári szünidőben és 76 pengő haszna volt, a másik báránykát vett 10 pengőért, kiadta a legelőre és összesen 30 pengő haszonnal adta el.

Az angoranyúltenyésztéssel is sok kaptáros foglalkozik. A legnagyobb állomány a debreceni kereskedelmista Makrai Bélának van, aki jelentése szerint 80 darab angoranyulat tartott és egy év alatt 800 pengő tiszta haszonnal zárta működését.

Megható néhány pesti diák vállalkozása, akik sertést hizaltak olyan módon, hogy házakról naponta összeszedték a moslékot. Őt szilárd tartottak és 424 pengő volt a tiszta nyereségük.

Az ország minden részéből érkező jelentések között vannak humorosak is. Ilyen a következő: Egy ügyvéd kislánya, mint lelkes kaptáros, elhatározta, hogy haltenyésztésből fog jövédelmet szerezni. A fürdőkádba 17 pontot tett és ott tartotta, hizlalta, hogy majd kövéren eladja. Az értékesítésre nem került sor, mert a szülők megunták, hogy a szomszédokba kellett járni fürdeni és hatalmas szóval feloszlatták a fürdőkádba rendezett haltenyésztetet.

**Összeállították Kelet
atléta-válogatottjait**

Vasárnap a Diósgyőrben rendezendő Észak-Dél-Kelet válogatott atlétikai viadálra Kelet csapatát az alábbi versenyzőkből állította össze Czuna Ferenc kerületi vezető: 100 m. síkfutás Bartha, Hegedűs, tartalék Korompai, Tóth. 400 m. Nagy Vince, Hegedűs, tartalék Soltész. 800 m. Nagy Vince, Dalmann, tartalék Soltész. 1500 m. Soltész, Dalmann. 500 m. Simon, Lecko. 110 m gát Bécsi, Kazár, tartalék Ráthonyi. Súlydobás dr. Molnár, Szilágyi, tartalék Galy, dr. Illyés. Diszkoszdobás dr. Molnár, Szilágyi, tartalék dr. Illyés, Galy. Gerelydobás Ung, Bánky, tartalék Törös, Galy. Magasugrás Fuchs, Varga, tartalék dr. Kapos. Távolugrás Tóth, Ráthonyi, tartalék dr. Kapos, Berta. Rúdugrás Bodnár, Asztalos. A 4x100 m. váltóban Hegedűs, Bartha, Bécsi, Tóth összeállításban fog futni a válogatott, tartalékok Korompai és Nagy Vince.

A keleti kerület felnőtt atlétikai baj-

**FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ**

nokságain a bajnokok a következők: 100 m. Vitárus DTE 11.6. 400 m. Bohm DEAC 57.5. 1500 m. Soltész Ungvári AC 4:25. 5000 m. Simon SzMÁV 16:54.4 p. 110 m. gát Ráthonyi DEAC 18.2. Súlydobás: Suhajda DEAC 11.75. Magasugrás Varga DTE 172.

A pontverseny állása a harmadik forduló után. II. osztályúak versenyében DEAC 342 pont. A kerületi versenyben DVSC 192 pont, DTE 122, NyVSC 52, SzMÁV 30, UAC 14, DGASE 6 pont.

Nőket és gyermekeket foglalkoztat háromnegyedrészen a szovjet hadiipar

Stockholm, július 20. A szovjet hadifelszerelési ipar most kerül belül háromnegyed részben nőket és gyermekeket foglalkoztat — hangsúlyozza a New York Times egyik levelezője, aki épp most tért haza hat hónapos oroszországi újtjáról. (MTI)

**Kolerajárvány pusztít
Sanghájban**

Sangháj, július 20. Sanghájban kolerajárvány tört ki. A megbetegedettek száma — egy kínai lap jelentése szerint — július 19-én 157-re emelkedett. (MTI)

**Idegrohamában kétszer
magára lött a dévaványai
tanító**

A debreceni ügyészségnek jelentették a csendőrök, hogy Dévaványán az elmúlt nap kétszer magára lött pisztolyából Kajó József 42 éves dévaványai tanító, akit súlyos sérüléseivel kórházba szállítottak. Az állapota életveszélyes. A csendőrség jelentése szerint a tanító idegrohamában követte el tettét.

**Nem függesztették fel
a túlmunkadíjak fizetését**

Az ipari és kereskedelemügyi minisztérium hivatalos közlönye, a Közgazdasági Értesítő közli az iparügyi miniszter 46.728—1942. számú rendeletét, amely a felmerült kétségek eloszlátása érdekében megállapítja: nincsen olyan jogszabály, amely a túlmunkadíj fizetésének kötelezettségét megszüntette volna.

A munkaidőt szabályozó rendeleteknek, — ha ezeket egyébként fel is függesztették, — valamint a hatályban lévő legkisebb munkabérek megállapító határozatoknak a meghatározott időn túl végzett munka magasabb díjazására vonatkozó rendelkezéseit tehát ma is alkalmazni kell.

**Málta mint légitámaszpont
elvesztett**

Lisszabon, július 20. A brit légügyi minisztérium közölte, hogy Sir Hugh Lloyd brit altábornagy helyébe, akit a múlt évben bíztak meg a földközi-tengeri légierők parancsnokságával, kinevezték Rooney Park altábornagyot. Lloyd altábornagy búcsúzóul napiparancsot adott ki, amely egyebek között azt is megemlíti, hogy »Málta mint légitámaszpont, elvesztettnek tekinthető. Az ellenség repülőinek támadásai a leghevesebb támadások voltak az egész légi hadtörténelemben.

Hatvani Testvérek
Hombár bizományosok
Nyugati u. 12. Vásárol összes
mezőgazdasági terményeket

„Helyesebb tehetségtutatót ma sem tudunk elképzelni, mint amelyet a Kollégium 400 éven át gyakorolt”

Dr. Veress István tanügyi főtanácsos a jellemnevelés szolgálatában álló Kollégiumról

A debreceni Kollégium internátusának ügye széles körben ver fel hullámokat és napilapokban, folyóiratokban, értekezéseken számos hozzászólást a Protestáns Lapban dr. Veress István tanügyi főtanácsos, a kiváló pedagógus mondta el, hangoztatva, hogy már csak felemlítése is azon lebecsülésnek, hogy a kollégiumi internátus a jelenkor követelményeivel szemben mutatkozó hiányok miatt bezáratik, kínos hatást és jogos érzékenységet váltott ki a Kollégium minden barátjából, különösen volt diákjaiból. Bármily nagyok legyenek is ezek a hiányok, nem komolyosíthatják el az eredetileg a diákok szolgálatára alapított kollégiumi internátusnak a jellemnevelés terén századok óta szerzett érdemeit. Mit is mondott az internátusról a többek között a 20 éves érettségi találkozáson dr. Bodor György fővárosi ügyvéd, a Kollégium volt kitűnő diákja osztálytársai nevében a volt tanárokhöz intézett üdvözlő beszédében: »Ez a kevésbé kényelmes egyszerű környezet többet adott nekünk, mint adtak volna gumiszőnyegek, modern fürdőszobák és központi fűtés, mert igénytelenségre nevelt. Mi úgy, mint sok száz éven át az elődeink, megtanultuk itt azt, hogy az élet anyagi szempontjai nem fontosak. Nem azt akarjuk mondani, hogy az internátus hiányain különösen higiénikus szempontból semmit se javítsunk, de azt annyi időn át szerzett tapasztalat alapján erősen hangsúlyoznunk kell, hogy mihelyt a Kollégium spártai egyszerűséggel berendezett internátusa helyett fényűző, drága, a szegény tanulók által meg sem fizethető internátust létesít, elveszti a református egyház örösi kárára legfontosabb jellemnevelő eszközeit.

A Kollégium diacsovége, nagysága nem csupán abban állott, hogy a tudományokat ápolta s messze kiterjedő hálósával terjesztette, hanem még inkább abban, hogy akarat erős, szilárd, az élet viharában és megpróbáltatásaiban megállni tudó jellemeket nevelt. Nevelési rendszerével bebizonyította, hogy a tudomány jellem nélkül nem ér semmit. A jellemképzésre irányuló eszközök a Kollégium már az ifjak felvételénél alkalmazta. Helyesebb tehetségtutatót ma sem tudunk elképzelni, mint amelyet a Kollégium 400 éven át gyakorolt. Hogyan kerültek be a Kollégiumba a szegény, de tehetséges ifjak? A lelkészek és a tanítók ajánlatára, de előbb a múlt század végéig a jótéteményekért folyamodóknak felvételi vizsgát kellett tenniük a magyarból és számtanból. Amint a felvett jótéteményes tanuló az idő folyamán úgy értelmileg, mint erkölcsileg bebizonyította a tanulói pályára való ráteremtését, növekedtek számára a jótétemények. Annak, hogy a szülők válláról nem vette le a Kollégium az utolsó fillérig a terhet, mint ma az állam a tehetségtutatók által kifizetésre kiküldött növendékekénél, mely erkölcsi jelentősége van. A szülők megtanulták a tudományt, a műveltséget értékelni, mert annak megszerzése áldozatokat követel, a tanulói pályára bent gyermekeik pedig igazi tiszteltet vették körül az értük áldozatot hozó szülők. Az iskola, a Kollégium iránt, amely annyi jótéteménnyel árasztotta el pártfogójait, a tanulók lelkében soha el nem múló hála, törhetetlen ragaszkodás fejlődött ki.

A felvett szegény, tehetséges gyermek egyszerű kollégiumi internátusba került. Hazáról egyszerűségből jött s jutott itt egyszerűségbe. Lelkiületét nem zavarta fel a múlt és jelen közötti nagy különbség. Sőt régebben, mikor a diákok magukat szolgálták ki, fizikai munkát is végeztek s így jobban meg tudták becsülni a föld és az ipar munkáit. Az internátus egyszerűsége, igénytelensége nevelte őket. Nem szabad kicsinyelniük a mai tehetségtutató munkáját, de elfogulatlanul meg kell állapítanunk, hogy a tehetségtutatót már a kibontakozás előtt, nem pedig

a kibontakozás folyamán jutalmazza, amidőn már az erkölcsi érték is megállapítható a növendéknél, továbbá étes háttérrel van a tehetséges és kevésbé tehetséges gyermekek közé, magas igényeket táplál bennük s ezt még inkább fokozza, ha az illetékes tényező az állam költségén a szegénysorsú tehetséges gyermekeket minden kényelemmel bővelkedő díszes internátusokban helyezik el. Félő, hogy a kiválasztott gyermekek különböznek fogják magukat tartani osztálytársaiknál, mert őket hiatalosan tehetségeseknek nyilvánították...

A Kollégium — fejezi be mondani — a változó idők folyamán mindig megmaradt jellemnevelő intézménynek. A Kollégiumban, mint a tanárok és tanítványok lelki közösségében nem csupán a tanár tanít és nevel, hanem tanít és nevel a múlt, a tradíció, a hagyomány a 400 éven át kialakult szellem...

Hozzátartozóik lemeszárásával fenyegetve kényszerítik kémkedésre a lakosságot a bolsevisták

Berlin, július 20. Egy német fogságba esett bolsevista ügynök a következőket mondta el: Mzenskben voltam tanítónő. Amidőn a német csapatok helységük felé közeledtek, a bolsevisták kifosztották minden házat, a férfialakosságot pedig elhurcolták. Én magam azt a megbízást kaptam, hogy a német arcvonal mögött kémkedjek s a polgári lakosságot rombolásokra vegyem rá. Azzal fenyegettek meg, hogy-

ha nem vállalom el a megbízást, agyonlövök férjemet, akit a bolsevisták kizsákmányoltak. A legelső szovjet ügynököt azzal kényszerítették erre a veszélyes szolgálatra, hogy hozzátartozóikat, férjüket, illetve feleségüket, vagy gyermekeiket tüsszén elhurcolják és ha árulás bűnébe esnek, agyonlövök. Minthogy férjemen sikerül megszöknie, leleplezhetem a bolsevisták módszereit. (MTI.)

Rendbe kell hozni a debreceni tüzfiaellátás ügyét

Panaszkodik a telepes és udvaros kereskedő, de a közönség is

Írtunk már a debreceni tüzfiaellátás kérdéséről és szótartottuk, hogy hiány van tüzfában és csak nagy nehézségek árán tud fához jutni a közönség. A városi fiatelepen a városi erdőkből kitermel tüzfakért százak jelentkeztek és végül is sorszámozással odtották meg a kérdést és adták ki a fát.

Azok, akiknek volt és van pénzük egyszerre nagyobb mennyiségű fát vásárolni, a város útján jutottak és jutnak is fához, de azok, akik 10—20 kilós tételekben szerzik be a fát a sarki fűszerestől, vagy udvaros kiskereskedőtől, nem jutnak fához. Végigjártunk több kiskereskedőt, sőt nagykereskedőt is és bizony üres raktárhelyiséget találtunk. Nincs elég tüzelőfa a városban a kereskedők kezén és legfeljebb egy-két telepen található néhány száz mázsa, de ez a mennyiség elenyészően kevés a nagy város ellátására.

Az egyik telepes tüzfakereskedőt megkérdeztük a tüzfakérdéssel kapcsolatban. A következőket mondta el: — Szükséges, hogy a hatóság közbe lépésével indítsák meg a fűszerezést — ha más módon már nem lehet. Közledek az ősz és annak a nagymennyiségű fának a szállítást, amelyre ennek a városnak szüksége van, már most kell megkezdeni, mivel nagy időbe telik még Debrecenbe kerülni a raktárba. Most kell intézkedni, míg meleg van.

— Van valami megoldás jelenleg? — Tudomásom szerint kincstári kitalások történnek és ezer vagon fát utaltak a városnak, de csak október körül kerülhet sor az idezállításra.

A telepes kereskedő után, akinek telepén egy kiló tüzfia sincs, felkerestünk egy udvaros kereskedőt, aki kézikocsin 10—20 kilós tételekben szokta eladni tüzfiját a környéki utcák szegény népének.

— Hát az igaz, hogy baj van a tüzfia körül — kezdte a kereskedő, — mert én például csak úgy tudom régi vevőimet kiszolgálni már két hete, hogy ki-

váltottam a személyemre járó évi tüzelőt a városról és a fáért jelentkező népnek 10—20 kilójával kimertem. Most az a kérdés, hogyan tudom én a saját szükségletemet fedezni. A vevőket megakartam tartani, azért adtam el a saját háztartásom fáját. A kijelölt nagykereskedőket sorbajártam, de fát sehol sem kaptam. Nemcsak én vagyok ilyen helyzetben, hanem körülbelül 200 kiskereskedőtársam is. Mondják, akik látták, hogy kilométerszámra van lerakva az eladó tüzfia a Kárpátalján. Azt kellene megmozgatni, hogy eljusson Debrecenbe is. Jártam illetékes hatósági helyen és elpanaszoltam a dolgot. Azt a választ kaptam, hogy 20-ika körül rend lesz a tüzfiaellátás terén és a sok-sok kiskereskedőt ellátják tüzfijával.

— Az udvaros kereskedőknek tömöríteni kellene és nagy tömegben vásárolni a fát és szétosztani.

— Azt nem lehet megcsinálni, mert szegény emberek vagyunk, akik máról holnapra élünk. Nincs olyan tőkénk, hogy erdőt vásároljunk, mint a nagykereskedők. Azoknak kellene nagy összeget fektetni a vásárlásba és akkor az ő telepeikről kapnánk a fát, mint régen, amikor még hitelre is kínálták, csak vigyük.

Az udvaros kereskedő véleményének meghallgatása után egy háziaszony mondotta el véleményét a tüzfival kapcsolatban a következőkben:

— Szerintem a baj ott van, hogy nem látják el fával eléggé a kiskereskedőket azok a nagykereskedők, akiket azért jelölték ki, hogy gondoskodjanak a város fűszükségletéről. A kiskereskedő adna fát szívesen, ha kapna, hiszen abból él, hogy tovább adja a fogyasztóhoz. A fűszerezem szokta adni a tüzfát is és bizony előfordult, hogy nem tudott adni, mert nem volt. Ha van akkor meg gyakran az a baj, hogy előbb szívesen szánják a fát, mert csorog a víztől. Van olyan fa is, hogy csak füstöl, de nem ég, pudvás, penészes. Ilyen, tüzelésre nem alkalmas fát nem is volna szabad engedni, hogy árusítsanak.

— Hogyan gondolja a megoldást?

— A lapból olvastam, hogy a város árusítja a fát az erdőből és a fiatelepről is. Ha van még fa, akkor a város adjon a kiskereskedőknek is arányos mennyiségeket, hogy azok kisebb tételekben a fogyasztókhozhoz továbbítsák. A városról mégsem lehet kívánni, hogy 20—50 kilós tételekben küldjön fát a fogyasztók kamarájába.

Igy beszélnek a tüzfakérdésről az érdekeltek, melyet a vélemények szerint meg kell oldani.

Sebesültszállító vonat érkezik Debrecenbe

Előreláthatólag folyó hó 21-én, kedden sebesültszállító vonat fog Debrecenbe érkezni. Az érkezés pontos időpontja még nem ismert.

A Magyar Vöröskereszt Debrecen városi fiókja kéri Debrecen hőügyészdalmát, hogy a megérkezéskor a sebesülteket virágokkal fogadják. A fogadást rendező bizottság azon hőügyek részére, akik virágot hoznak, fenntartott helyről gondoskodik. Nevezettek a rendező bizottság útmutatása szerint személyesen fókják az állaluk hozott virágokat 1—1 sebesültnek átadni.

A sebesültszállító vonat pontos érkezésének az idejét Komsek Kornél dívaláros cég és Tóth Gyula vaskereskedés kirakataiban (Ferenc József-út és Kossuth-utca sarok) fogjuk — amint az tudomásunkra jut — közhírré tenni. Magyar Vöröskereszt Debrecen városi fiókja.

Szinyei Merse kultuszminiszter látogatása az egri érseknél

Szinyei-Merse Jenő m. kir. titkos tanácsos, vallás- és közoktatásügyi miniszter szombathelyi Egerbe utazott, ahol miniszterre történt kinevezése alkalmából hivatalos látogatást tett Szmeesanyi Lajos v. b. t. t., egri érseknél. A kultuszminiszter mint az érsek vendége másfél napot töltött Egerben és vasárnap este érkezett vissza a fővárosba. (MTI.)

Az USA-ból színes csapatok érkeztek Északírországra

Genf, július 20. Az Egyesült Államokból egy színes csapatokból álló kötelék érkezett Észak-Írországra. (MTI.)

Törökország új berlini és szovjetországi követeit kinevezte

Ankarai Stefani jelentés szerint a köztársaság elnöke kinevezte új berlini és szovjetországi nagykövét. Az előbbi Szafet Arrican, volt nemzetvédelmi miniszter, az utóbbi Cevat Artinkalin külügyi osztályfőnök lett. (MTI.)

Nyersenyaghiány miatt nem építhet új hajógyárakat az USA

Washingtonból közlik, hogy az Egyesült Államok tengerészeti miniszterumának a nyersenyaghiány miatt le kell mondania arról a tervről, hogy újabb hajógyárakat építsen. A nyersanyagok közül különösen acélban van nagy hiány.

Agyonverték egy legényt Újfehértón

Újfehértó községben két véres esemény történt. Az egyikről már beszámoltunk, Talos Menyhért kerékpártómestert vendéglői veszekedés után többször oldalbalította Pápai István hentes és mészáros, aki tette után öngyilkos akart lenni, de nem volt lelkierője és inkább önként jelentkezett a rendőrségen. Talos állapota súlyos, mert az egyik golyó a tüdejét is megsebezte.

Vasárnapra virradóra következett a második véres esemény a községben.

Varga István 25 éves legény este 11 órakor látogatóba ment Tarnai Lajos lakásába és az asszonnyal beszélgetett. Arról, hogy a legény és az asszony között mi történt, nem érkezett még jelentés, csupán arról számol be a csendőrség, hogy az asszony Varga Istvánnak borotvával elvágta a nyakát. Az életveszélyesen sérült legényt pedig az időközben hazatérő Tarnai Lajos fejszével agyonverte.

Az asszony és férje a csendőrség őrzetében van. A kihallgatások folyamataiban vannak, hogy kiderítsék, miért ölték meg a legényt.

Mezőgazdasági Termény és Áruforgalmi Szövetkezet

mint a „Futura” — „Hombár” főbizományosa értesíti a gazdaközönséget, hogy július hóban szállításra kerülő búza, rozs és kétszeres, valamint árpa után a vonatkozó rendelet szerint megállapított mennyiségű korpát biztosítani tudja. Egyébként Szövetkezetünk foglalkozik a terményüzlet minden ágával.

Telefon: 28-66. Iroda: Ferenc J.-út 16. Alföldi palota.

A halott költő védelmében

Féja Géza Oláh Gábor ellen

Még el sem száradtak egészen az Oláh Gábor sírhalmára halmozott kegyeleti virágcsokrok, még le sem törölték a gyászkoszorúk szalagjairól a magasztaló felírások, mikor ime akadt egy kéz, mely bogáncsot és tövist dobált Debrecen legfrissebb díszsírhelyére. A koszorútépítő, a bogáncs- és töviszörő kéz a Féja Gézáé, aki a Híd legújabb számában úgy ír Oláh Gáborról, hogy írását bátran kegyeletisértésnek mondhatjuk nemcsak mi, a Csokonai-Kör tagjai, nemcsak Debrecen művelt társadalmá, hanem azt kell benne látnia az egész jobbjelű magyar íróvilágnak. Már csak a cím is, „Oláh Gábor halála”, bántó visszatetszést kelt, hiszen a többszám alatt az rejtőzhetik, hogy Oláh Gábor, mielőtt a gyógyíthatatlan betegség kioltotta volna drága életét, talán erkölcsi, vagy szellemi halált szenvedett, pedig jól tudjuk, Oláh Gábornak sem magánéletéhez, sem közszolgálatához nem tapadt erkölcsi folt és hogy szelleme épségét megőrizte még a halála előtti utolsó 24 órában is.

De nem akarok a félreértések, vagy válogások terére lépni s elismerem, hogy Féja Géza csak irodalmi halállal sújtja Oláh Gábert, még pedig háromszoros halállal, melyet szerinte először Adyval, másodsor Szabó Dezsővel, harmadszor a mai fiatal nemzedékkel szemben kellett elszenvélnie.

Nincs itt helyünk és nincs most időnk Féja Gézának, megnevelésben fogant vádiratát szétszedni és pontonként cáfolni, főképp többrendbeli tévedéseiben helyreigazítani. A cikk irányzatát és célzatát eléggé mutatja az a hasonlat, melyet mindjárt a bevezető sorokban alkalmaz Oláh Gáborra. „Oláh Gábor — úgymond — olyan feldobott kő volt, mely visszazuhan a debreceni földre, nem is dobta föl többé senki és semmi, legkevésbé a saját költői lendülete, de mindhalálig sistergett és szikrázott, mintha meteor lenne”.

Ez a kegyetlen hasonlat legalább olyan igazságtalan, mint Kőlcseynek Csokonairól szóló híres recenziója és annál kevésbé menthető, mert nem tíz évi távolságban kell, hanem a közönséges halottnak is kijáró kegyeleti időn belül hangzani el.

A kegyetlen hasonlatot még számos kiméletlen nyilatkozat követi s mindez arról az Oláh Gáborról, akiről irodalmi testületek és írói kiválóságok évtizedekkel ezelőtt elismerték, hogy a XX. században alig volt nálánál nagyobb rajongója a magyar költészetnek, híveiből szerelmese a magyar irodalomnak és hivatottabb művésze a magyar nyelvnek.

Szegény Oláh Gábor! Ha Féja Géza óántó szavai lehetővé lennének, ő is, ha átkora nem, legalább panasza nyithatja ajkait olyanformán, mint azt teszi a székely balladában, a szivtelen anya által halálba kergetett és szerelmestől még a halálban is elszakított, tragikus sorsú ifjú:

„Irodalom, Édesanyám! Életemben erdem szerint nem méltattál, Holtom után méltatlanul meghurcoltál”.

Debrecen, 1942 július 18.

Kardos Albert.

Hirtelen halál a Honvéd-utcán

Vasárnap este fél 9-kor a Honvéd-utca 2. számú ház előtt egy idősebb nő, aki kezeitől haladt, hirtelen megfőrtődött és összeesett. A járőreket közül többen segítségére siettek, bevitték a kapualjba, megkísérelték magához téríteni, majd értesítették a mentőket, mire azonban a mentők kiérkeztek, a mentőorvos vizsgálata már csak percekkel előbb beállott halál állapotúba meg. A halál oka az orvosi vélemény szerint szívinfarktus volt.

Értesítették az esetről a rendőrséget is és báró Waldner Mihály főfelügyelő, ügyeletes tiszt és dr. Tamássy Géza tisztiorvos helyszíni szemléje után beszállították a holttestet a törvényszéki bonctanítvány intézetbe. A hirtelen meghalt nőnél nem találtak semmi olyan írást, melyből személyazonosságára lehetett volna következtetni, a nyakában lévő és egyik hozzátartozóját ábrázoló fénykép révén mégis néhány órában belül kinyomozta a rendőrség, hogy a tragikus véget ért nő Szabó Júlia 60 éves székelynő, Dóczy Józsefné 50 éves fiatal lakos.

Debreceni válasz Pannikának

Szép, hangulatos versben küld választ Pannikának egy debreceni szerző. Versét az alábbiakban közöljük:

VÁLASZ PANNIKÁNAK

Jól tudom, hogy válaszatot várod,
Mindennap a postámat lesed;
Átrepülő a nagy távolságon
Kisérd lelkem ezt a levelet.
Csendes éjszakán, tudom, hogy vársz reám,
Karod kitárod én felém,
És várod, hogy harcon és száz halálon át,
Megjön a győztes, szerelmes katonád.

Köszönöm, hogy hű maradtál hozzám,
És szeretsz úgy mint rég' valaha,
Ugye nincs oly messze Oroszországtól?
Hogyan jön a csendes éjszaka.
A legszebb csillagon, ott várlak angyalom!
Én minden éjjel ott leszek,
S a csillagos éjben száz boldog csókot ad,
Új harca indul szerelmes katonád.

Most tudom csak, hogy ki vagy Te nekem,
Most, hogy messze-messze vagy nagyon,
Mégis itt vagy a harcok tűzében,
Kedves drága őrső angyalom.
Hol minden perc halál s golyó nem talál,
Mert megvédsz mindig engemet,
S bátor szíveddel úgy harcolok tovább,
A lelkeddel véded szerelmes katonád.

Kis virágom, Drága, édes kincsem,
Ne sírj értem Édes Pannikám,
Imádkoz és megsegít az Isten,
Születre majd megjövök talán.
A kiskapuban állj, szerelmes szíveddel várj!
Hogy rád csókoljam lelkemet
Mert hídd el, hogy harcon s száz halálon át
Megjön a győztes szerelmes katonád.

Debrecen, 1942 évi március hó 15-én.

KISS ISTVÁN szku.

Többmillió munkanélküli Argentínában és Braziliában

Dél-Amerika elégedetlenkedik az USA kizsákmányoló politikája miatt

Az új világháború kitérősekor az amerikai államok kijelentették, hogy semlegesek maradnak, különösen a dél-amerikai országok hangsúlyozták ezt. Az USA azonban mást akart. Évtizedek óta arra törekszik az Egyesült Államok hogy a dél-amerikai országokat a maga szolgálatába hajtsa. A dollár évről-évre nagyobb befolyásra tett szert, ma már tízmilliárd dollárra tehető az az összeg, amellyel Newyork a latin-amerikai államok gazdasági életét irányítja. A gazdasági befolyás mellett politikai nyomást is gyakorolnak az egyes államok kormányaira.

A Panama-konferencián 1939-ben még az amerikai biztonági övezetről tanácskoztak és ezt Amerika partjaitól ötszáz tengeri mérföldre állapították meg. Ez a semleges biztonsági övezet azonban elsősorban az angol hadihajók nem vittek figyelembe, Roosevelt mindent elkövetett, hogy az amerikai államokat hadba vigye a tengely hatalmak ellen, de nem sikerült. Most újra ilyen tanácskozásokat folytatnak, Newyork derűre-borúra kölcsonőket adott az amerikai államoknak, melyek mind adósai. Figyelembe kell azonban venni azt is, hogy a dél-amerikai államok gazdasági és politikai élete nem szilárd. Nagyon sokszor forradalmak vannak, véres, fegyveres felkelések. A gazdasági nehézségek minden államban növekednek. Ennek az az oka, hogy az európai piacokat elvesztették. A dél-amerikai államok termékének háromötöd részét Európa vásárolta meg a háború előtt. A fővásárló az USA lett, de itt a tengelyhatalmak bűvárhajói csaknem lehetetlenné tették a szállítást. Felhalmozódott Braziliában a kávé és dohány, Argentínában az őrjási mennyi segítő búza és kukorica, nem tudnak mit csinálni vele. Többmillió ember munka nélkül van. Hogy milyen nehéz a szállítás, mennyire veszélyesek a tengely bűvárhajói, mi sem igazolja jobban, mint az argentin kormány intézkedése, hogy argentin hajók csak a latin-amerikai államokban közlekedhetnek.

A dél-amerikai államok nagyrészt egyes termékek termesztésére rendezkedtek be. Így Argentína főleg kukoricát, búzát, húst, gyaputj vitt ki, Bolivia ólom, rézkivittel, Brazília kávé, gyapot, kakaó, kaucsuk, Chile réz, salétrom, Ecuador kakó, Columbia kávé, olaj, Paraguay gyapot, hús, bőr, Peru olaj, gyapot, réz, Uruguay gyapjú, hús, gabona, Venezuela olaj, kakaó, kávé kivittel tartotta fenn magát. — Az egyes termékek előállítását az ügyo-

vezett monokultúra megbosszulta magát. Ha a főtermény hozamával valami baj volt, ez az állam egész gazdasági életét megrázkódtatta. Chillét megrázkódtatta a mesterséges salétrom feltalálása múlt világháború után. Braziliában kénytelenek voltak a kávé a tengerbe önteni. Csak 1940-ben 66 millió szék kávé semmisítették meg. Argentínában a tengerrel fűtenek.

A latin-amerikai államok gazdagok kincsekben, de nincs piacuk. Az angol-szász államok most Dél-Amerikában akarják beszerezni szükségletüket mert elvesztették a Fülöp szigeteket, a Holland indiai szigeteket és a Maláji félszigetet. On, kaucsuk, sőt benzinhányi lépett fel. Ezért kellett korlátozásokat életbe léptetni az USA-ban. A háború másként alakult, mint Amerika hitte. Az USA kénytelen a latin-amerikai államokat szolgálatába hajtani. Ez lát-szik most abból, hogy Braziliának egész kávékészletét megvette. Igaz, hogy nem tudja elszállítani, Cuba cukorka-termését 1942-ön kívül már 1943-ra is leköttette, de ezt sem tudja elszállítani.

A dél-amerikai államok önállóságra is törekcsenek, iparukat akarják fejleszteni, az Egyesült Államokból rendelték gépeket, de nem szállítanak nekik. — Amerika vesz; de nem ad el semmit. — Vagy nem akar, vagy — ami valószínűbb — nem is tud adni. Argentínát valóságos blokáddal tartja, mert nem akar hadat üzeni a tengelynek. Chile sem üzent hadat, de őt barátságosan kezelik, mert nagy szükség van a ehhez részre.

A gazdasági függőség és kizsákmányoló politika, a függések miatt sokan gyűlölettel néznek Dél-Amerikában az Egyesült Államokra. Egyre erőteljesebben hangzik fel mindenfelől a jelszó Dél-Amerika a dél-amerikalaké.

Száras, tiszta, világos

raktárhelyiséget

keresek belterületen.

Ajánlatokat „FÜSZER” jeligére a DEBRECZEN kiadóhivatalába kérek.

Református tanári és tanítói állások

A Kollégium igazgatótanácsa pályázatot hirdetett gimnáziumi magyar-német szakos rendes tanári, latin-német rendes és mennyiségtan-fizika szakos helyettes tanári állásra.

Érselénd község ref. egyháza lelkész-tanítói állásra, Hajdúnánás ref. gimnáziuma számtan-fizikaszakos és rajzszakos rendes vagy helyettes tanárt keres.

A hódmezővásárhelyi Bethlen Gábor gimnázium egy mennyiségtan-tervezőtan, egy magyar-latin helyettes-tanári állásra hirdetett pályázatot.

Kisujvási Horthly gimnáziuma testnevelési rendes tanári állásra, Máramaros-sziget ref. gimnáziuma magyar-német, magyar-latin, vagy latin-történelem, rajz, testnevelés és ref. vallás tanári állásra hirdetett pályázatot.

Dobrácsapáti előkönyörgő kántortanítót keres.

Füzesgyarmat férfitanítót, az ilki ref. egyház férfi vagy nő tanítót. Mezősas kántortanítót, Nagyszalonta tanítónőt. Nyüved augusztusi 8-ig meghosszabbította a pályázati határidőt, Püspökplády egy kántortanítót és egy nő tanítót, Szeghalom egy tanítót vagy tanítónőt, Tuzsér kántortanítót keres.

— ooxoo —

Gróf Keglevich Istvántól ezer pengőt érő aranyórát loptak el a debreceni nagyalomson

Gróf Keglevich István földbirtokos, budapesti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki a debreceni pályaudvar peronján, amikor a budapesti vonatra akart felszállni, a tumultusban a mellényzsebében hosszú láncra lévő, közel 1000 pengő értékű aranyórát levágta és ellopta.

Gróf Keglevich kihallgatása során előadta, hogy amikor a vonatához közelített, három fiatalember tolongott körülötte és egyikük, amikor a lépcsőhöz ért, meg is lökte. Valószínűleg ekkor követtek el a lopást. A gyanús személyekről pontos személyleírást adott gróf Keglevich, aki amikor a vonatba beszállt, nyomban észrevette, hogy hiányzik órája és visszafordult megtenni a feljelentést. A debreceni rendőrség a kapott személyleírás alapján nyomában van a tetteseknek.

— ooxoo —

A magyar gyümölcsstermelés fejlesztésére nagy összeget fordít a kormány

Kedvezőek a zöldségtermelési kiutak

A földművelésügyi kormány a magyar gyümölcsstermelés továbbfejlesztésére hatalmas összeget fordít. Hűtőházakat, gyümölcs-csomagolókat és aszalókat építenek. Különösen a hazatekelt és erdélyi, valamint a déli-déli területek eddig elhanyagolt gyümölcsstermelését törekszik a kormány emelni. Nagy beruházásokat tesznek ezeken a területeken, több mint egymillió pengő értékben. O- és Újkésken hűtőházakat építenek. Az ország más vidékein most újabb 14—16 csomagoló létesítenek, úgyhogy az országban 74—76 ilyen intézmény áll majd rendelkezésre. Még nagyobb számban létesülnek gyümölcsaszalók. Ma, a kukorichány miatt különösen előnyös az aszalás, könnyen végezhető. Az országban száz aszaló fog működni.

Az aszalás érdekében a kormány nagy és széleskörű propagandát fejt ki. Az Országos Kémiai Intézetek és a Kertészeti Akadémia. A gyümölcsstermelés részére ügyes füzetet adnak ki „Piacos gyümölcsfajtáink” címmel.

Az időjárás javulása folytán a zöldségfélék terméskilátásai is kedvezően alakulnak. A paradicsom, bab, borsó, burgonya, tök, káposzta és kelkáposzta jó, a hagyma pedig egészen jó termésel bízik. Nagyon sok zöldségfélével vesznek fel a konzervgyárak és szárítóüzemek, de a magánháztartások is szívesen válnak valót. A kormány emellett kivételre is gondolt. Németországba, Svájcba, Svédországba, Belgiumba visznek ki féléleket az zöldséget a magyar piacra.

— ooxoo —

— A kubai kormány megtiltotta a spanyol követségnek, hogy rejtjelátvitelt használjon. Ez az első eset, hogy a semleges Spanyolország megtiltja a chifre használatát.

H I R E K

„DEBRECZEN“

szerkesztősége, kiadóhivatala és nyomdája József kir. herceg u. 1. (Bikabérház). Telefon nappal-éjjel: 17-52 és 27-89. (6 mellékállomás). Előfizetési árak: havonta 3.— P. negyedévenként 8.70 P. Ára: hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata július 18-án reggel 8-tól 25-én reggel 8-ig: „Kossuth” Plac u. 26. telefon: 20-56. „Magyar Korona” Kálvin-tér 15. sz., telefon: 16-06. — „Arany János” Csapó u. 66. telefon: 11-78. — „Hungária” Szoboszlói út 4 f) tel.: 28-25.

Huszonhét esztendő után

Erkezett haza orosz fogságból Kerekes Károly tizedes ma, a második világháború kellős közepén. Huszonhét esztendő egy évszázaddal ezelőtt az átlagos emberi életet jelentette. Elment, mint ifjú legény és hazaérkezett, mint élemedett öregember. Azt, ami huszonhét esztendőn keresztül történt, elmondani se lehet.

Ez több, mint regény. Ma hazajött és itthon új előtté minde.

Új az élet és új a trisskeletű, nagyobb szabású háború. Csendes szemléldéssel áll a világ forgatagban és nem lel egyedülre helyét a társadalomban. De meg fogja találni, mert ugyan bizony ni más, mint a honvégy volt az, ami haza hozta. Ez a honvégy aztán mindent meggyógyít, mindent rendbehoz, mindennel kibékít. Huszonhét esztendőn keresztül nyílt sebe volt Kerekes Károlynak, most lassan, de biztosan be fog gyógyulni.

Ez az a csoda, mely mindent jóvá tesz, mely mindent kiegyenlít, mely minden sebet meggyógyít. Csodálatosan nagy dolog a honvégy, melynek gyökere itt van a hazai földben és innen a legtávolabbi zugáig elhat az egész világnak.

Nincs határa és nincs menekülés előle. Akit elfogott, azt addig nyugton nem hagyja, míg ki nem elegítették. Megnyugszik és szemléldő csendes ember módjára elnézi a ma világot és boldog, magyar érzéssel tudja, hogy innen már nincs tovább. Innen ment, ide ért vissza, ez a föld teremtette és ez adja meg számára a nyugalmat és béketességet.

A Debreceni Csata évfordulóját Debrecen város közönsége az idén is nagy felkészültséggel várja. Az 1849 augusztus 2-án megívott csata évfordulójának napján délután hat órakor a Honvéd-temetőben a hősök mauzóleuma előtt nagy ünnepély tartanak, melyre meghívták az összes társadalmi egyesületeket, testületeket, hivatalokat. Augusztus 2-án reggel az összes templomokban ünnepi istentisztelet lesz.

Befőzési cukorutalványok átvétele. A Gyümölcstermekők Debreceni és Hajdúvármegyei Egyesülete felhívja azon tagjai figyelmét, akik igénylésük dacára befőzési cukorutalványukat mindaddig nem vetették át, hogy tekintettel arra, hogy a befőzési cukorutalványok érvényessége e hónap 31-én visszavonhatóanul lejár, utalványaikat legkésőbb folyó hó 25-ig az egyesület helyiségében vegyék át.

Nyíró József, az ismert erdélyi író és képviselő új lapot indít. Kolozsvárról Budapestre költözik és augusztus 1-től szerkeszti az új magyar képeslapot, melynek címe: Magyar Erő.

Dr Vadász Sándort, aki eddig a műszaki ügyosztályban teljesített szolgálatot, a polgármester a szociális ügyosztályhoz helyezte át. Vadász legnap már elfoglalta új munkakörét.

Ezerötszáz levente gazdasági szövetkezet kezdte meg munkáját az országban. Vagyonuk körülbelül kétmillió pengőre tehető. A leventeegyesületek által saját helyi szervezeteik keretén belül felállított levente gazdasági szövetkezetek szép sikertel dolgoznak.

A nagyváradi közlélményi hivatalból betörők nagymennyiségű élelmiszeranyagot vittek el.

Lenyelt 40 gombostűt és azután a vonat elé akart feküdni egy hajdúböszörményi asszony

Hajdúböszörményben dr Szálkay István tisztiorvos rendelésében sirva jelent meg Dobi Józsefné Varga Margit és elpanaszolta, hogy öngyilkossági szándékából 40 gombostűt lenyelt, becsomagolta cigarettapapírba és úgy nyelte le. Elhatározta, hogy öngyilkos lesz, mert a férjével összeveszett és a vonat elé fekszik. Orvosi segítséget csak azért kér, mert nem bírja már a fájdalmakat és nem tud az állomása ki-gyalogni.

A tisztiorvos elsősegélyben részesítette az asszonyt és értesítette a rend-

őrséget, ahol őrizetbe vették saját érdekében. Az asszony a rendőrségen is azt hangoztatta, hogy öngyilkos akar lenni és a fájdalom ellen injekcióra csak azért volt szüksége, hogy az állomásra tudjon menni és a vonat elé vesse magát. Azt gondolta, hogy a sok gombostű halált okoz, de komoly bajt nem okozott, csak nagy fájdalmat. Az asszonyt néhány óráig a rendőrségen tartották, majd hazaengedték, mivel megígérte, hogy nem követ el öngyilkosságot.

Elektromos ember. Egyik tudományos lap mutat rá arra, hogy bizonyos egyének teste lassan különösen erősen feltöltődik elektromossággal. Egy vidéki tanár például minden délután bár fotejlében aludt néhány órahosszat s annyira elektromossá vált, hogy aki hozzáért erős villamosütést érzett. Ez a sajátosság megszűnt egy foghúzás nyomán. Ugylátszik olyan fémfog lehetett a szájában, amely elektromos elemként működött és a termelt elektromosság felhalmozódott testében. Mikor pedig ezt az összetett megbolygatták, a jelenség megszűnt.

30.000 tenyészbaromfit oszt ki a földművelésügyi miniszter. A kiváló minőségű és fajtajú baromfi kedvezményes áron kerül a tenyésztőkhoz augusztus 15—30 közötti időben. A támogatásra szoruló és arra érdemes kisgazdák igényeit veszik figyelembe. Az igényléseket a gazdasági felügyelőség-nél kell bejelenteni.

Egy szabadkai gyár munkásai rendes munkaidőjükön kívül egy órával többet dolgoznak és az ezért járó bért a hadbavonultak családjainak segítésére fordítják. Varga József iparügyi miniszter a munkások hazafias és szép cselekedetéről elismerését fejezte ki.

Nyolc év alatt 3.700.000 oldal könnv jelent meg Magyarországon. Ebből a legnagyobb hányad, több mint 1.2 millió oldal szépirodalomra esik, utána a társadalomtudományok csoportja következik 442.000 oldalal, 280.000 oldal foglalta le a világos irodalom, csaknem 200.000 oldal a tankönyvek és legkevesebb a bölcsélet irodalma 43.000 oldalal. Számszerint 7064 szépirodalmi mű jelent meg magyar nyelven. Terjedelmre legnagyobb a „Mindent együtt” c. mű, mely 4250 oldal terjedelemben jelent meg.

A Gőmörmegei Közjóléti Szövetkezet példamutató munkája. Gőmör és Kishont vármegye közjóléti szövetkezte igen értékes szociális munkásságot fejtett ki az elmúlt évben. Nem kevesebb, mint 345 családnak, összesen 1902 embernek nyújtott segítséget. A szövetkezet 40 családi házat építtetett egyenként 60 négyszögletes veteményeskerttel, harminc család fejőstehenet kapott, 294 családnak pedig tartsást juttattak. A szövetkezet igen élénk tevékenységű szövetkezeti tart fenn Rimaszomban, Tornaalján pedig házilipari műhelye ér el szép eredményeket a családok segítésével.

Művész kiivelteli gobellinképek, pamutokkal, selymekkel készített kézi-munkák, fonalak, cérnák, gépselymek újból beszerezhetők Pethő népművészeti kézimunkaszaküzletében, Szent Anna 10. Zsárlók, lóhógók készítése, családi címerek festése.

Öngyilkos lett, mert nem lehetett katona. Pordán József külsőhatáti legény. A flaaember katona szeretett volna lenni, szülei ellenették. Az elkeseredett legény a robogó vonat elé vetette magát és a kerekek kettészelték.

Kultúrfilm készül a Diákaptár munkáról. A ma már oly komoly gazdasági tényezőnk tekinthető ifjúságunk vállalkozásáról Losszoczy István közéleti ügyel miniszter készített filmet, amél is inkább, mert a Diákaptár mozgalomra nagy feladatokat várnak az új közéleti erkölcs” erkölcs” kialakítása körül.

DEBRECZEN

7 OLDAL
1942 VII. 21.

Régi vers

Oly keveset kértem,
oly keveset kaptam,
kincset egymás fölé
én még sohse raktam.
Nem daskáltam jóban,
nem hágtam kenyérre,
csak annyi volt mindig,
hogy legyen ebédre,
csak annyi volt mindig
ne legyen ok búra,
az ember a szekért
húzza, egyre húzza.
Olyan szürkén élek,
mint egy kicsi fereg,
amit véd a sorstól
az időfa-kéreg,
nem fázom, ha tél van,
nincsen kint a lábam,
van egy kicsi szobám,
van egy kicsi ágyam,
van egy fáradt szívem
letagadva régen,
így élek egyedül
búsan és fehéren.
Néha elgondolom
milyen szép is lenne,
ha az áletemből
valaki részt venne,
úgy mennék a nyárba,
mint kinek nincs búja,
ki a sorsszekerét
virágok közt húzza.

Soltészné Szathmáry Erzsébet.

ooxoo

Eltűnt egy 78 éves aggasztyán és két hónap múlva az erdőben holtan találták meg. Kulcsár Lajos Malvinka községben lakó földműves két hónappal ezelőtt elment a szomszédos községben lakó leányának látogatására. Az öreg embert a malvinkai erdőben 60 nap múlva holtan találták meg. Az öreg ember útközben elfáradhatott, lefeküdt egy fa alá és végelgyengülés következtében örökre elaludt.

Gyermekelődás a Homokkertben a határára küzdő katonák jvára. Igen megkapó jótékonykodó ünnepélyt rendeztek vasárnap a Homokkertben a Wokerle-sor 4. sz. házában Fogarasi Katalin vezetése alatt. A műsorban ének- és táncszámok, szavaltat és vígjáték szórakoztatta a meghívottakat. A kis szereplők a következők: Zámbo Erzsébet, Zámbo Jolán, Fogarasi Ilona, Fogarasi Imre, Fogarasi Julia. A jótékonykodó előadás sikere érdekében buzgólkodtak: Eszenyi Gábor, Szabó Zoltán, Orsi András, Pákozdi József. Az előadás bevételét már átadták a nemes célra.

Lóvásárlás Balmazújvárosban. A m. kir. csendőrség pótlóvaló bizottsága Balmazújvárosban a csendőrség előtt folyó évi július hó 25-én szombaton reggel 8 órakor pótlóvásárt tart. Tekintetbe jöhetnek 4—7 éves életkorú, 164—168 cm. magas, háts szolgálatra minden tekintetben kiválóan alkalmas herélt, kivételesen kancalovak, Debreceni Gazdasági Egyesület.

A telefonhálózatot rongálta a püspökladányi országút mentén Szurromi Imre 19 éves legény egyik társával. Kövekkel verték le a porcellán-szigetelőket. A kihallgatás során azzal védekeztek, hogy fogadásból célozgatnak és úgy verték le az oszlopokrót a szigetelőket. A két legény ellen megindult a bünvádi eljárás.

9000 éves medvecsontvázat találtak lözegebányászás közben a zealandi felsziget nyugati részén. A csontváz kitűnő állapotban van és úrvészólván minden egyes része sértetlen.

Az első villanyerővel hajtott fenvonót Mannheimban 1880-ban mutatta be Siemens mérnök. A lift egy 20 méter magas kilátótorny betéjére vitte fel utasait.

Hirdetmény. A város szennyvíztisztító telepén, az úgynevezett Lovász-zugban az 1941—42. évben termelt 4200 kéve nádra 1942. évi július hó 21-én, kedden délelőtt 10 órakor a gazdasági ügyosztálynál (városháza félmelet 14. számú ajtó) nyilvános szóbeli árverést tartok. Az árverési feltételek ugyanott a hivatalos órák alatt délelőtt 8—2-ig megtekinthetők. A nád a helyszínen megtekinthető. Gazdasági tanácsnok.

Talajvíz kiszívást olcsón

Füvessy

Simonffy-utca 15. Telefon: 28-03.

GYÁSZROVAT

Győri Gábor 32 éves korában elhunyt. Temetése kedden délután 5 órakor lesz a Kőztemető 3. ravatalozó terméből. Dankó temetkezési vállalat.

Csobal Mihály MÁV nyugghéres, 75 éves korában elhunyt. Temetése kedden három órakor lesz a négyes ravatalozóból. Lakás: Közép u. 12. szám. Gebauer-cég rendező.

Özv. Dusa Jánosné Fullajtár Borbála róm. kat. 79 éves. Temetése kedden délután három órakor lesz a kőztemetői hármastereből. Lakása: Bethlen u. 30. sz. Pusztai temetkezési intézet.

Perceze Venczellné Trunk Terézia 57 éves korában meghalt. Temetése kedden délután négy órakor lesz a kőztemetői hármastereből, római katolikus szertartással. Lakása: Olajfűtő 11. Pusztai temetkezési intézet.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, kik forrón szeretett édesanyánk, nagymamánk, özv. Nagy Lajosné elhunytával nagy bánatunkban részvétel voltak ravatalára koszorút, virágot helyeztek, temetésén megjelentek, ezúton mondunk köszönetet. Bánatos gyermekei. Lakás: Magoss György-tér 8.

Bonczos Államtitkár Üzenégy-ezerpengős adomány. Vitéz dr. Bonczos Miklós államtitkár tudvalevőleg ügyvezető elnöke volt az Országos Népi- és Családvédelmi Alapnak s ezért a munkájáért a minisztertanács által megállapított havi ezerpengős tiszteletdíjban részesült. Az ONCSA megteremtője és megszervezője azonban 14 hónapi működése alatt egyetlen fillért sem vett fel tiszteletdíjából. Most, hogy megvált a belügyminiszteri államtitkárságtól és az ONCSA vezetésétől, az összegyűlt 14 ezer pengő tiszteletdíját részben jótékony célra fordította, részben pedig kiosztotta kisebb jövedelmű munkatársai között.

Kinevezés. Kocsár Károly debreceni üzletgyakornokot a Magyar Állam vasútak elnökhivatalába államvasúti tiszté nevezte ki.

Kardoss Géza színtársulata megkezdte hatéves nyári szezonját Vásárhelyen. Zsúfolt ház előtt tartották meg a megnyitót. Kardoss Géza bejelentette a közönségnek, hogy utolsó ízben áll a közönség előtt, mint színigazgató. Társulatának ez a hat hét az utolsó szereplése.

Felhívás a Turáni Vadászokhoz! A Turáni Vadászok Országos Egyesülete a karhatalom támogatása érdekében az önkéntes gabonavédelmi őrség felállítását rendelte el. Felhívok minden Turáni Vadászt, hogy beosztása végett haladéktalanul jelentkezzenek központi irodánkban, Miklós u. 4. alatt. Mindent a Hazáért. Reszegi Lajos ügyv. elnök, parancsnok h.

Havonként egy kiló a hús fejadag a svájci szövetség hadiellátási hivatali rendelete szerint.

Amerika leállítja a teherautók relét, mert takarékoskodni kell a gumi és kauszium készletekkel. A közellátás szempontjából ennek igen nagy jelentősége van, mert negyvennyolcezer közönségnek nincs vasúti, csak autós szállította az árut és az embert is.

Brüsszelben hétfőn hivatalosan bejelentették, hogy III. Lipót királynak július 18-án fia született, akit Sándor, Emánuel, Henry, Albert, Mária, Lipót névre kereszteltek.

A kottlóstyúk mentette meg az életét Kovács Istvánné apjai asszonynak. Egy megvadult tehén az asszonyt felakasztotta és meg akarta taposni, amikor egy kottlóstyúk a tehén szarvára repült. A megvadult tehén lerázta a tyúkot és utána iramodott. Magára hagyta az asszonyt, aki négy bordatőrrel menekült meg.

C vitamint termelnek Németországban a gyárak förmeléklerakodó helyein. A nagy területeket, melyeken eddig nem termeltek semmit, most vad-roszátokat nevelnek és ilyen módon sok C vitamint hoznak. Egy csipkebogyó ugyanis tízszer annyit C vitamint tartalmaz, mint egy narancs, vagy citrom.

A jegyzékekést árdragításnak minősítették Németországban és szigorúan büntetik a színház és mozijegyekkel való üzérkedést.

Angol katonaszökevényeket fogtak a portugál rendőrök. A két angol egy franciaországi internálótáborból szökött meg.

Elrendelték Spanyolországban a rémgyűjtést és magyart mintára vasnapokat tartanak minden községben, városban.

45.000 pengős kártérítés jogtalan árverésért

Dr. Baji Sándor békési földbirtokos esztendővel ezelőtt néhány ezer pengő kölcsönt vett fel az egyik helyi pénzintézettől, amely egy budapesti vezető intézet leányvállalata. Mikor a földbirtokos elmaradt az egyik részlettel, amit többszöri felszólításra sem fizelt meg, az intézet lefoglalta a birtokát, majd kilátolta az árverést.

Baji, miután hiába kért halasztást, az árverésen ki akarta fizetni a tartozás egy részét, de az intézet így sem állott el az árveréstől, végül is az ingatlant elárverezték.

A földbirtokos ezután pert indított a békési intézet, illetve a budapesti pénzintézet ellen jogtalan árverés miatt és követelte a birtok értékének meg-

fizetését. Végül fokon most a Kúria kimondta, hogy Bajinak van igaza: a két intézet jogellenesen tartott árverésen vette el a förlészen akaró Baji Sándor ingatlanát és ezért a birtok értékét megfizeni kötelese.

A tábla előtt két esztendőig folyt a szakértői bizonyítás a kártérítés összegének megállapítására. Most hirdette ki a Külley-tanács végzését, amellyel kötelezte a pénzintézetet 40.000 pengő kártérítés, 4000 pengő perköltség és közel 1000 pengő szakértői díj megfizetésére.

Az ügy egyébként a szakjogászok szerint egyedülálló a maga nemében.

A bélyegspekuláció bukása

A bélyegpiacon csaknem másfél éven át állandó és fokozatos hossz uralkodott és valami beteges pszichozissal igyekeztek minden piacra kerülő árut ártértekelni. Mint ez általában a hosszmozgalmaknál lenni szokott, a piacra kerülő bélyegeket részvényekkel, a világháború miatt kuriózum-számba menő fűszerekkel s.b. hasonlították össze a bélyegforgalomban és egész fantasztikus árak alakultak ki a piacon. A bélyegforgalomban a hosszmozgalmos kulminált és csaknem napra megkegyezően bekövetkezett itt is a „krach”, majd a stagnáció, ez követőleg pedig a kisebb-nagyobb, de folyamatos értékesülések.

A bélyegpiac a gyűjtők szerint és a kibocsátások szerint klasszikus és modern részre oszlik. A klasszikus része a bélyeggyűjtésnek értéktől való bizonytalan és az áras és lényegesen kisebb, mint a modern bélyegpiac. Ennek oka az, hogy a klasszikus bélyeggyűjtői a régi gyűjtők sorából kerültek ki, akik spekulációs üzletekbe nemigen, vagy csak ritkán bocsátkoztak, inkább a gyűjtésben voltak. A modern bélyeggyűjtők pedig a kúria és így azok értéke egyáltalán nem változott, viszont új sorozatokból a horvát felül-bélyegzet sorozat 200 pengőre 40 pengőre és egyes szerb sorozatok 250 pengőre 35 pengőre estek vissza.

Az utolsó évtizedekben a világ bélyegforgalomban — különösen pedig Európában — az orosz bélyegpek ritkaság-számba mentek és sok volt közöttük a kuriózum, mert ezeket a bélyegeket az európai gyűjtők Amerikán át, kizárólag dollár-értékű vásárolták. Az orosz háború kitörése óta valóságos krach következett be az orosz bélyegpek piacán, mert a sok megszállott orosz városból nagymennyiségű orosz bélyeg került a piacra, melyek között olyanok is vannak — különösen a szovjet fenntartásának első idejéből — melyekről még az európai szakértő gyűjtők sem tudtak.

Az Ipartestület elnöki tanácsa a jövő héten hétfőn, az előjáróság pedig esztendőnkön rendes ülést tart.

A japán főhadiszállás közölte, hogy a háború kitörése óta 59 ellenséges tengeraltájtartó süllyesztettek el és harmincegyet megrognáltak.

Dr. Antal István nemzetvédelmi propagandaügyi miniszter választókerületében Pápan hosszabb beszédet mondott, melyben ismertette a bel- és külpolitikai eseményeket. Beszámolt a honvédség ritka teljesítményeiről.

A kanadai parlament ülésén tárgyalta az északamerikai partvidék közelében folyó hajléltűszűtéseket és különösen a Szent Lőrinc-öböl alsó felében eiert német tengeraltájtartókat. Mackenzie King miniszterelnök előzőleg közölte, hogy MacDonald hadtengerészeti miniszterrel folytatott tanácskozásán arra az eredményre jutott, hogy ennek a kérdésnek nyílt ülésen való megvitatása nem ajánlható.

Agyonszúrta anyósát

Kovács István 34 éves szabadkai kovácsmester éveken át anyósának, özv. Görök Antalnénak a házában lakott. Utóbb Kovácsék elköltöztek onnan, mert a velük lakó anyós kötekedő, ösz. szférhetetlen természetű és ezenfelül annyira iszákos volt, hogy naponta le-részegeedett.

Három háza és másfél lánca földje lárament az iszákosságra.

Tavaly októberben Kovács István és az anyósa összekülönböztek valami apró dolgon, civódásuk annyira elfajult, hogy Kovács kést kapott fel az asztalról és beledöfte anyósa mellébe. Benne hagyta a kést, aztán sarkonfordult és elszaladt. Utközben találkozott a feleségével és kisleányával, akiknek elmondta a történet eseményét.

Megölte az anyósomat — mondotta —, gyilkos vagyok, megyek a rendőrségre feljelentem magamat.

Azután megcsókolta a feleségét és a leányát, majd pedig feljelentést tett a rendőrségen önnaga ellen.

A szabadkai törvényszék tárgyalta Kovács István bűnügyét és a bizonyítási eljárás befejezése után szándékos emberölés büntetése miatt hét évi fegyházra ítélte el a szegedi tábla és most végül fokon a Kúria az ítéletet helybenhagyta.

140 kilométert gyalogolt hogy katona lehessen

Zombor, július 20. Három napon keresztül pirosképi, vidám tekintetű, eszlógószemű fiatalok járták a zombori utcákat, szalaggal kalapjuk mellett, karkárával mellükön. Három napig tartott a sorozás. Végeláthatatlan sorokban jött az ifjúság, mintha Kossuthnak és Petőfinak lángeleke lobbant volna fél s ez a tűz bevilágított kis házakba, kunyhókba, városokba, bérpalotákba és szegényes viskókba.

Egy tornyosi fiatal magyar, 19 éves, polybeképi legényke 140 kilométert gyalogolt Zomborig, hogy a magyar honvédmundért, a világ legszebb ruháját magára ölthesse.

Egy nap — 81 repülőgép

Berlin, július 20. A keleti arconál különböző harc körzeteiből való jelentések szerint a bolsevisták tegnap 81 repülőgépet vesztettek. (MTL)

Öttagú bűnszövetkezet került kézre

Veszedelemes tolvajszövetkezetet lepleztet le a miskolci rendőrség. A tolvajszövetkezet tagjai voltak: Bodnár István 18 éves, Király Antal 19 éves, Csótsai Lajos 22 éves miskolci lakosok és egy fiatalkorú. Volt még egy tagja a bandának, Meszin Lajos, aki a bűntestéstől való félelmében Sajószentpétern öngyilkosságot követett el.

A tolvajszövetkezet tagjait kilencrendbeli betöréses lopás elkövetésével gyanúsították. A lopásokat Bodnár István vezetésével követték el a gyamásfoltok, akik részt mint tettestársak, részint mint bűnszökevények vettek részt a bűncselekmények elkövetésében.

Gazdálkodók figyelme!

Az ország egyik legrégibb, legjobban felszerelt angoranyúltenyésztése elsörendű állatállománnyal, kedvező feltételekkel társulna mezőgazdával, ki a tenyésztet takarmányszükségletét biztosítani tudja. Cím a kiadóban. 1095

Meghalt egy rongyos milliomosnő

Rongyokban járt, de pazar ékszereket hordott, hetvenéves korában húszéves fiatalembernek akart felesége lenni és miután kosarat kapott, örökösül választotta

A minap meghalt Triesztben egy különös asszony, Carolina de Rossi, akit a triesztiek általában csak »rongyos milliomosnő«-nek neveztek. Carolina de Rossi 60 éves koráig a legzűlködebb viszonyok között élt. Akkor váratlanul meghalt a bátyja, egy ismert lótenyésztő és istállótulajdonos aki röhagyta egész vagyonát.

A váratlan nagy örökséggel nem tudott mit kezdeni a szegény asszony, mert már annyira megszokta az egyszerű életet, hogy szinte zavarba hozta a rengeteg pénz. Továbbra is megtartotta szegényes kis lakását, ő maga véggezte a cselédmunkát is és állandóan ugyanazt az egyszerű ruhát viselte, amelyet, ha kellett, mindig megfoltozott.

Ebben a ruhában ment sétálni is, de a fontos ruha mellé felvette a bátyjától örökölt csodálatos ékszereket is. Egyszerre egy tucat nyakláncot is a nyakába fűzött, köztük valódi gyöngysorokat, rubinttal és smaragddal ékített láncokat, a keblére két tucat gyémántbrossot tűzött és minden ujján legalább két briliánsgyűrű ragyogott, azokat a fülbevalókat pedig, amelyeket már nem tudott felrakni, külön nyakláncra, vagy pedig karkötőfüggőként viselte. A fején a rongyos ruha mellé csodálatos gyöngydiadémet viselt.

Az emberek csak a fejüket csóválták, amikor feltűnt az utcán a rongyos milliomosnő. Az idegenek természetesen meg voltak róla győződve, hogy az öreg asszony valamennyi ékszere értéketlen imitáció. Ez mentette meg a tolvajok-

tól és a csalóktól.

Csak a beavatottak tudták, hogy az öregasszony állandóan sok-sok százezer lira értékű ékszert visel. Ha figyelmeztették, hogy ne járjon kincseivel egyedül az utcán. Rossi asszony csak a vállát vonogatta:

— Már öreg vagyok — mondotta, — nincs sok időm, hogy kiélvezem a kincseimet.

Egy napon az egyik trieszti templomban megpillantott Rossi asszony egy fiatalembert, akinek ajlatos arca nagyon megtetszett neki. Megvárta, amíg a fiatalember bevégezte ajlatosságát és közölte vele, hogy rendkívül rokonszenves neki és ezért őt szeretné örökösévé megtenni. Végül annak rendje és módja szerint megkérte a fiatalember kezét.

A fiatal trieszti rendkívül csodálkozott a furcsa ajánlaton és mosolyogva mondotta, hogy kissé túl nagy a korkülönbség köztük, mert ő csak húsz éves, Rossi asszony pedig hetven. Feleségül nem hajlandó venni Rossi asszonyt, de ha úgy tetszik, örökösévé teheti a végrendeletében. A fiatalember mindezt inkább tréfából mondta, mert boldog koldusnőnek vélte Rossi asszonyt, mindazonáltal megadta neki nevét és címét, azután eltávozott.

Annál jobban csodálkozott a fiatal trieszti, amikor nemrég megtudta, hogy Rossi asszony meghalt s valóban őt jelölte meg egyedüli örökösé gyanánt.

Az élet regényt írt.

A jog, a kard és munka apoteozisa a budapesti Szent István-ünnepségeken és Nemzetközi Vásáron

Régen volt Budapestnek oly nagy szabású propagandaeseménye, mint amilyennek a Nemzetközi Vásárral egyidőre eső budapesti Szent István-ünnepségek. Az ünnepségekben a történelmi múltat, szent hagyományainkat a budapesti Szent Jobbkörmönnet képviseli. A Szépművészeti Múzeumban kiállítják az ezeréves »Szent Korona« hű mását. Körülötte üveg alatt a magyar alkotmány, a magyar nemzeti szabadság legfontosabb jogalkotásai az Arany Bullátót a Kormányzóhelyettesválasztó törvényig, mindmegannyi bizonytételé annak az egyenes útnak, melyen a nemzet szabadságának védelmében törvényekben, jogalkotásokban ezer éve jár. A Szépművészeti Múzeum termelében történelmi képtárat állítanak ki. Szemben — a Múcsarnokban — »Az ezeréves magyar kard« néven ezer év magyar hőseinek harca elevenedik meg a Hadimúzeum és a vitézek Zrínyi-lagozata kincseinek bemutatásában. A két kiállítás között a középpont: a Névtelen Katona sírja. A sírnál díszsereg és megújuló tisztelgő ünnepségek bizonyítják, hogy a nemzet nem felejté el hősi halált halt fiait.

Nem messze e nagy nemzeti demonstrációtól, a Városliget legszebb részén, a magyar ipar a ma erejét, a jövő jólét-ígéretét mutatja be példát adva minden magyar termelőnek és fogyasztónak, hogyan lehet alkalmazkodni a mához a szebb holnap érdekében.

— **Behelyettesítések a megyénél.** A főispán Földm. Zoltán segédnyilvánlatot irattárosnak, K. Leitner Viktor és Juhász Sándor államdíszított napidíjasokat a segédnyilvánlati állásba behelyettesítette.

— **A bozsniai magyarok harmadik csoportja tért haza** és Dárdánál lépték át a határt. A hazatelepülő magyarok északi búcsúztatóján megjelent a zágrábi magyar követ is.

— **Ejtőernyős kötelekeket létesít** Amerika és Arnold tábornok megkezdte a szervezést. Az ejtőernyős kötelekek és légitűton szállítandó gyalogsági kötelekek, a tábornok szerint csak későbbi időben lehetnek ütőképesek.

— **Szófőlabán hatvan kommunista került a vádlottak padjára.** Az ügyész 56 vádlottra halálos ítélet kiszabását kérte. Az ítéletet csütörtökön hirdeti ki a bíróság.

— **Az Ipartestület építészszakosztálya** tegnap este ülést tartott, melyen anyagellátási és építkezési ügyekkel foglalkoztak.

— **A svéd kormány tiltakozott az angol kormánytól,** mert angol repülőgépek aknákat raktak le svéd vizeken. Az angol kormány megígérte, hogy a jövőben övintézkedéseket tesznek.

— **Károly román király kíséretével Mexikóban tartózkodik.** Látogatást tett a külügyminiszteriumban, de megtagadta a látogatási könyvbe való feliratkozást arra hivatkozva, hogy ő király és nem vonatkozik rá a mexikói törvény. A mexikói lapok felháborodva írják az esetről és hangoztatják, hogy Károly lehet király, de Mexikóban csak egyszerű külföldi.

— **Elpusztult egy török tengeralattjáró** egész személyzete. A Dardanelákban hadhagyakörletot tartottak a török tengerszek és az »Atlay« nevű búvárhajó elsüllyedt. A hajó 182 méter mélységben feneklett meg. A mentési munkák nem sikerültek és 38 főnyi személyzete elpusztult.

SPORT

— **Érdekes hírt olvastunk a fővárosi sportlapban.** A Gamma vasárnapi edzésén résztvett Lendvay, az Újvidéki AC, most pedig a DVSC leszerződött játékosok. Jánosy Béla, a Gamma sportigazgatója kijelentette, hogy Lendvay próbára jelentkezett és ezért állította be a csapatba. Lendvay ki is tett magáért és két gólt is lőtt. Az esethez nem fűzünk megjegyzést, csak egy kicsit furcsának találjuk, hogy egy leszerződött játékosnak első dolga az legyen, hogy — próbajátékokra jelentkezék egy másik csapatnál...

— **A magyar csapat 27:17 arányban megnyerte a nyolcadik magyar-német úszó- és vízilabdamezőküzést.** A hatalmas arányú magyar győzelem nagy örömmel töltheti el a magyar sportközönséget. Fiaink alaposan kitétek magukért Darmstadtban s bár volt néhány hátrányos körülmény is (17 fokos víz, eső, Galambos betegen indult) mégis imponáló fölényrel győztek. 100 méteren Eleméri 1:01,3-mal, 400 méteren Tóth 5:00,1-el, 1500 méteren Tóth 19:45,5-tel, 4x200-as váltónak pedig 9:29-cel győzött. A legnagyobb meglepetést a fiatal magyar mellúszó okozta: Szegedi a 200 méteres mellúszásban 2:49,5-

tal győzött. Magyar mellúszó még soha sem győzött német mellúszó ellen... A németek a hátúszást, a mű- és tonnyugrást nyerték meg. Vízilabdacsapatunk lehengerelte a németeket 10:1 arányban megsemmisítő győzelmet arattak.

— **A németek ellen jól ment a magyaroknak,** mert a válogatott női teniszcsapat is győzött 3:2 arányban a németek ellen, Flórián két egyes győzelmével és páros győzelmével.

— **Az olaszokkal viszont nem bírnak.** — Kosárlabdában Olaszország—Magyarország 45:31 Rómában, atletikában az olasz—magyar női atletikai viadalon Olaszország—Magyarország 54:37. — A versenyben a magyar színekben Gyarmathy Olga is indult. Magasugrásban 145 cm-rel harmadik volt és megelőzte a második olaszt, távolugrásban 507 cm-rel negyedik lett. Tagja volt a 4x100-as váltónak, amely 51,8-at futott.

— **Csúcsok az atletikában.** A svéd Haeg 1500 méteren 3 perc 45,8-cal új világrekordot futott. — Németh (MAC) 51,96 méterrel új kalapácsvető rekordot állított fel. — Női csúcsok: gerelyvetésben Regdánsszky Matild 38 11 m, súlylökésben Szepesvári Tessa 12,17 m, diszkoszvetésben Szepesvári Tessa 37,20.

— **Debreceni atléták.** Budapestben, az FTC versenyén dr. Molnár DEAC 12,57 m-rel harmadik, a BBTE versenyén dr. Kapros DEAC 13,37-tel negyedik lett.

— **Szigeti legyőzte Moreyont.** Nagy nemzetközi hivatásos ökölvívőmérkőzés volt szombaton Budapestben. Frigyes, európai bajnok, első hivatásos mérkőzésén pontozással legyőzte Ansint, Szi-

DEBRECZEN 9 OLDAL 1942 VII. 21.

geti Moreyont győzte le, Körösi pedig az olasz Mazzali ellen aratott pontozásos győzelmet.

— **Villanygyár—D. Húsos 6:3 (5:1).** A Villanygyár II. két elsőcsapatbeli játékoskal megerősítve jó és szép játék után könnyen verte a Húsosok I. csapatát. Góllövők: Elek II. 3, Pásztor 1, Bobák 1, Berel 1, illetve Szilágyi, Osztroveczki és Beluch. A Villanygyár Pásztor, Elek II, Bobák belső hármasa nagyszerű játékot mutatott be.

— **A DVSC vezetősége kijelentette a Lendvay-ügygel kapcsolatban,** hogy Lendvaynak ma estig kell jelentkeznie az egyesületnél. Valószínűnek tartják, hogy Budapestén járva nővérénél, játsszan akart és erre engedélyt kért a Gammától. Lendvay ugyanis egy héttel ezelőtt megegyezett a DVSC-vel, a debreceni csapat ki is fizette az UAC-nak az érte járó váltásdíját. Lendvay jog szerint már a DVSC játékosának tekinthető és fel sem telezhető róla, hogy más egyesületnél ilyen helyzetben próbajátékokra jelentkezne.

— **A DVSC Nyíregyházán játsszik vasárnap a MOVE Szabolcs csapatával barátságos mérkőzést.** A debreceni vasutasok a bajnoki előkészületek során több NB I. csapatot látnak vendégül, köztük a Szeged csapatát is.

— **Mihók, a nagyváradi Törökvs játékos** ma Debrecenbe érkezik és valószínűleg megegyezésre jut a DVSC-vel. — Ebben az esetben Mihók ösztől a DVSC csapatában játszik.

APRÓHIRDETÉSEK

ALKALMAZÁST nyer férfi

Egy jó eszmadia cipész segéd állandó munkára felvétetik. Hajdúszoboszló, Vértanúk tere 4. 1785

Jómagaviseletű fiút asztalos tanuló felvesznek. Bálint József, Csapó u. 67. 1802

Kerékpár műszerészsegédet és tanuló azonnal felvesz Király, Royal épület. 1863

Festősegéd bútortestésre felvétetik Bálint Sándornál, Piac 85, bútortüzetben. 1109

Egy fiatal asztalossegédet felveszek. Széchenyi-u. 29. Király. 1123

Férfiszabósegédet, jó munkás felveszek. — Rigó férfiszabó, Halász, 1111

Fodrászsegéd azonnal felvétetik. Baksa, Bethlen-u. 29. 1113

Egy jó munkás kerékpárjavító azonnal állást kap. Pesti-utca 51. 1115

Tanulókat azonnal felveszek. Nánássy rádó és villamosági vállalat, Piac 85. 1099

Úrfodrászsegédet Hajdúszoboszlóban azonnali belépésre felveszek állandó munkára, esetleg pár hétre. Cím: Horváth Jenőnél, Széchenyi-u. 62. 1097

Asztalossegédet felveszek. Vigádvölgy Mihály 8. 1090

Gyakorlott csaposi és konyhamészárosi felvesz a Gambrianus. 1085

Műszerész tanuló fizetéssel felveszek. Reszler, Salétrom-u. 10. 1081

Jó családból való fiú férfiszabótanuló felvétetik. Zombor, Széchenyi-u. 5. 1082

Melnárségédet és napszármosokat felvesz az István malom. 1078

ALKALMAZÁST keres férfi

Árva leány augusztus 1-re állást keres egy- vagy kétfeladós úricsaládnál 10 éves bizonyítvánnyal. Levelet a kiadóba »Hűség« női jellegre. 1067

ALKALMAZÁST nyer nő

Fodrásztanulóknak leányokat és fiúkat felvesz Horgonyi fodrász, Szoboszlói-út 4. 1660 7. 29

Hölgyfodrászsegéd-kisasszonyt, tanuló felveszek. Nagy, Balázár 14. 1902

Varrólabá önállóan dolgozó segédleányokat állandó munkára felveszek. Csapó-u. 95. 1106

Tisztviselőnőt, keresőt, keresek. Ajánlatot eddigi működés közlésével kiadóba kérek »Mégbízható« jellegre. 1112

Egy munkásleány felvétetik. Papp, Csapó 73. 386

Kiszolgáló kisasszony felvétetik gyakorlattal. Kiss cukrászda. 1100

Felirónó felvétetik vasúti I. oszt. ceterem. 390

Hölgyfodrászkisasszony felvétetik. Barna, Hunyadi-utca 26. 392

Kifutóleányt azonnali belépésre felvesz Soós szabómester, Szent Anna-u. 6. 391

Gyógyszertárba felveszek ügyes leányt, ki takarítást is vállal. Fizetés havi 60 P. Mester-u. 43. Kizárólag megbízható, jó bizonyítványokkal rendelkező jó munkaszerző jelentkezzen. 1086

Cukorkáulzetbe elárúsító kaucióval — augusztus egyre felvétetik. Bódy, Hunyadi-u. 20. 1077

Gép- és gyorsírásban tökéletesen jártas tisztviselőt, vagy fiatal embert felvesz az István malom. 1070

Varrólabá kabátvarró leányt felveszek. Piac-utca 46. 4-ik ajtó. 394

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Megbízható, minden bejárónó délelőtt 10-től sürgősen felvétetik Kauke, Ferencné, Varga u. 35. 1778

Jóbb családból való középkorú háztartásnő, kis nyugdíjas, felvétetik. Mester-utca 29. 1108

Izraelita leány ajánlkozik úricsaládhoz főzni is tud. »Elsőjére« jellegre a kiadóba. 1101

Tanyára keresek egy háztartási alkalmazott mellé dolgozni szeretők zsidó nőt. — Cím: Deutsch Imréné, Széchenyi-u. 49. 1093

Főzéshez érő megbízható, minden benti lakó felvétetik. Péterfia 4. Cukrászda. 1092

Egy bentlakó gondozó idős házaspárhoz felvétetik. Kandia-u. 5. 1074

Megbízható, minden főzőnő, középkorú, ki otthonra vágyik, öreg párhoz felvétetik. Vass zsáfküzet, Piac 6. 1073

Háztartás minden ágában jártas ügyes nő háztartásnő állást keres. Cím a kiadóban. 1071

AJÁNLAT

Órajavítás, ócska órákat veszek, eladok. Schiffmann, Vendég-u. 7. Kisállomásnál. 1942 11. 3

Szappannak való zsírt szappanra becserél Pál János szappanosmester, Kölcsei 8. 585 10. 15

Clánoztasson Csala című
nozó vállalat. Lakásvizsgálatok felelősséggel. Rákóczi 9. Telefon 14-27. 517 10. 4

Varrógép, kerékpár javítást jótállással vállalok. hívásra jönök. Vétel, cser. eladás. Csapó u. 101. 468 7. 29.

Csipekfüggönyök, valódi kárpitanyagokat 150-300 szélesben, csipekanyagokat. Rothermere-utca 36. Keresztépület. 468 7 28

Sírkövek műköből és termésköből gyümölcsösök részére készíthetők a Debreceni Működgyár Rt.-nél. Fürdő-utca 2. 1219 vv

Szörmebundáit most olcsón kijavítja, átalakítja Kovács szűcsmester Püspöki palota. 1232 12. 22

Clánoztasson, vizsgálasson Kissel, Kigyó-u. 5. Telefonhívó 19-77 MEGA horozó. 86 11. 15

Takarékfűthelyek leg-egyszerűbből legdizszeb-ebbig kaphatók. Megrendelésre készíthetők. — Kozma, Csapó 41. 1102

Tyúkszemvágó szalon Simonffy-u. 7., a tejpiac mellett. Vitéz Sóvágó. 1126

Kézi toledőt, keiengyel pontosan készíthetünk, külön rojlok, csipkesző-velek függönyre, terítőkre. Favorit, Csapó 24. 1098 10. 21

Régi lánciskola, új vezetés! Értesítem a n. é. közönséget, hogy a Garai lánciskolát átvettem. Megnyitlak este augusztus 1-én este 9 órakor. Szíves pártfogást kérve tisztelettel: Hovancsik István okl. ábr. 1959

KERESLET

Fémes fényképezőgépet minden méretheben vesz Berzseki fotostudio. Üzlete, Iac 38. Udvarbau. 444 10. 1

Fogaranyat, ezüstöt, ékszeri legmagasabb árban veszek. Fränkl, Piac-u. 73. 965 8. 3

Ékszerkészítés, javítás. — fogaranyat, ékszeri vesz. Póllák Endre ékszerész. Hatvan 2. 506 10. 5

Tűrt aranyat ezüstöt, briliáns magasságban veszek Takács Sándor-né. Piac-u. 56. 605 10. 4

Keresek megvételre családi házat. Címelt ár megjelölésével. „Vízvezeték” jellegre kiadóba kérem leadni. 1068

ELÉLMISZER, ITAL

Analízisra finom jó borok és. Nagy Pálné borpincéjében. Szent Anna-u. 56. 1710

Ülletai sajáttermésű fajborokat cséplésre jutányos árban árulom Simonffy 59. 1091

OKTATÁS

Dr. Néményi Gyuláné szentendrei Olga gyorsíró, gépíróiskolája. Batthyány-utca 1. (Eg. 6475.) Telefon 20-77. Alkalmazásra előkészítés. Vasúti kedvezmény. 1889 8. 28

HANGSZER

Tangóharmonika és zongora eladó. Hegedűk, vonók, mindenféle hangszerek eladása, javítása, teniszrakett-húrozás. Tanczer, Batthyány 1. 1114

RÁDIO

Rádiót javíttasson, alkéltasson évtizedes gyakorlatl Szabó Lajos műszerész. Csapó 84. Telefon: 32-54 1822 8. 14

Hangerős, egybeépített használt rádió kerékpáréri elcserelehető. — Toldi-u. 15. 1125

BÚTOR

Minek a fényes kirakat, mikor olcsóbban vásárolhat udvari bútorüzletben. Piac 71. 918 9. 27

Moderen háló, konyha, berendezés, hentesrekamier, fotell olcsón eladó. Hatvan 27. 1724 10. 18.

Ehédlobúrt megvételre keresek, Schmidt úriszabósága. Piac-u. 71. 1105

Bútorok, jékarban levő ágyak, sifonok, jég-szekrény és egyéb bútorok eladó. Nagy asztalos. Piac 44. 1069

Barokk stílusú ebédlő eladó. Megtekinthető reggel 8-12-ig Teleki 63. Jobb 1. ajtó. 1629

TÜZELŐ ANYAGOK

Tölgfatűrészpor olcsón eladó. Pesti-u. 51. 1146

ÜZLET MŰHELY RAKTÁRHELYISÉG

Város központjában szép modernül berendezett üzlethelyiség berendezéssel eladó, illetve átadó. Érdeklődést „Kézipénzért” jellegre a kiadó továbbítja. 1110

ÁTADÓ ÜZLET VENDEGLŐ

Egy jömenetelű fodrászüzlet átadó. Cím a kiadóban. 1079

KIADÓ LAKÁS kétszobás

Újonnan épült házban kétszobás lakás kiadó. Cím a kiadóban. 1119

BÚTOROZOTT SZOBA

Bútorozott szoba, nyaralásra alkalmas, villamoshoz közel. kiadó. Poroszlav 35. 1124

Kiadó bútorozott szoba ágynemű nélkül, utcai különbejárattal, a Dérihez közel. Garai-u. 15. 1118

Központi fűtésű különbejárattal szoba bútorozva is aug. 1-re kiadó. Bika bérház 1. 3. 1094

Különbejárattal bútorozott szoba azonnalra kiadó. Piac-u. 66. Kézi munkáüzlet. 1087

VEGYES

Törlésnek föld díjmentesen kapható. Apafi 151. 1089

SZALACSY RACZ IMRE BARNÁ KENYÉR

— Regény —

(87).

— Hiszen, ha minden reggelre egy veder vizet válik borrá azzal is meg lehetsz elégedve — hóből Farkas Gyuri a borosvederbe csak úgy éhgyomorra.

— A pincét megnézték, nem történt ott valami az éjjel? — intett a ház alatti pince felé a pap.

— Ejjnye, azt nem néztük, eszünkbe se jutott! — sietett a pincegádor felé a gazda, a többiek utána, hogy néhány perc múlva búsan térjenek vissza.

— Igaza volt, tisztelendő uram, ott járt valaki, onnan való a bor, mert meglátszik az idegen kéz munkája. Aztán nyitva van az ajtó, én pedig bezártam az este!...

— Teremtő Isten — horkant fel Farkas Gyuri — akkor rablók jártak!...

— Igencsak! — vélte a gazda is, de miért öntötték a kútba az italt, ha már el akarták vinni?!

— Ez az, hogy csak akarták — gondolt most már határozottan Kos Jóska a pap — úgy lehetett, hogy ebben a vederben akarta elvinni a tolvaj a bort, aztán valaki megzavarta, hirtelen a kútba eresztette, hogy később felhúzhassa!...

— Ez az igaz — lépett előre a csendőrmester, aki maga is lejött a csoda hírére, de usvanaz volt a véleménye, mint a papnak.

Soha nem tudott ki, hogy ki volt hát a bűnös, aki a vizet borrá változtatta, de Kos Jóska kerülte a papot jobban, mint valaha.

A falu azonban kicsi, könnyen összejönnek az emberek és a szövetkezetben hozta össze a sors a káplánt Kos Jóskaival. Kos Jóska köszönt és sietett, hogy minél messzebb legyen a paptól.

— Hogy van Kos bácsi? — mosolygott a pap — mi van a gyűlekezettel?...

— Oszlóban van, kérem, oszlóban! — mondta őszintén Kos Jóska és nem mert a pap szemébe nézni.

— Pedig maga csodát is tud tenni, Kos bácsi! — mosolygott az öreg dezentor szemébe és olyan halkán sugta ezt, hogy senki más meg nem hallotta.

— Vajjon, a tisztelendő úr tudná? — pislogott Kos Jóska, mert érezte, hogy karó közé került.

— Én igen, Kos bácsi!...

— Akkor azt hittem, hogy no, Jóska, most leült a hajókötél, mert ilyen sorsban csak egyszer voltam az életben, amikor Konstantinápolytól kikötöttünk... — akart nagyozni az öreg, de a pap leintette:

— Mindent tudok, ideje, hogy jó útra térjen, Kos bácsi!

— Mégis csak finom ember tisztelendő úr! — adta meg magát Kos Jóska és a következő vasárnap ott volt a templomban, sőt a kántornál jelentkezett, hogy a közelgő húsvéti ünnepeken ő akarja énekelni, mint régen a passióban Péter szerepét.

A káplánt azonban egyházi érdekből felsőbb hatósága elhelyezte a községből, mert túlméretezetten keresi a nép kegét...

DERENGŐ HAJNAL.

Szüret utáni kőd, s nyirkos eső volt, de az alsó és felső sor találkozásánál fűt kút körül mégis csoportosan állottak az emberek. Csodálták az új kutat, mely minden erő és segítség nélkül éjjel, nappal ontotta a friss vizet, igen jóízű artézi vizet.

— Hamis tudomány, az szent. Lefűrnak a mélybe, ledugnak egy néhány méter vascövet, aztán azóta jön a víz, hogy el se lehetne állítani — magyarázta Dudás Miska, aki végképpen felhagyott a hívséggel, mert nem akarták megfogadni többé kondának, így inkább választotta a hivatalt, mint az estéli gyülekezéseket.

— En itt dolgozom, emberek, hát csak azt mondom, hogy ez a 94 méteres kút megmutatta, hogy mi van alattunk — fontoskodott Farkas Gyuri —, mert tudjátok meg, hogy minden tíz méter után más, meg más színű földet hozott fel a fűr!...

— Az bizonyos, hogy jó a vize, remek esze volt megcsinálni, más egyébbel én nem törődöm — vetette fel a fejét Veres Zsiga —, sok pénzbe se került, éljen Tamasi János.

— Jó, jó, de azért ésszel él az ember, dolog közben szerzi a tapasztalatot — fohászzkodott Farkas Gyuri, aki az utóbbi esztendőben nagyon megvénült, mert a sok-sok potya vacsora, ital, mi fene elmaradt. A kuruzslásnak vége szakadt, legfeljebb tanyákra hívják el beteg állathoz, hol beteg emberhez, de a faluban már nincs szava.

Valami vakot akart oda lökni ezekre a felesleges szavakra Nagypál János, amikor a piac felől kifordult az egyenes utcára Jakab Sanyi, a híres széges korhely, aki világ életében azért élt, hogy legyen mit innia. Megitta volna a napot, amint mondják, mégis mindig szomjazott. Mindegy volt az, hogy fényes nappal, vagy kora reggel, ivott, ha volt mból rogyásig, de mindig tudta azért, hogy hányadán áll. Rézég volt, de nem disznó. Dülöngözött, de mindig megmaradt a lábán. Kocsnában, pincében egyaránt megitta a bort, pálinkát, de egyet nem állott: a sert:

— Nem magyar embernek való! — mondta ketykén.

Most is imbolygott a patak mellett vígan, dallározó kedvvel, mint akinek a legjobban áll a szénája.

(Folyt. köv.)

Trafóbuszú minden szűvén kézfű ábr. híztos analízist nyult Széchenyi 43. 1075

ELVESZETT

Elveszett ölhónapos német vizsla, nőstény, becsületes megtaláló Széchenyi-utca 70. szám alá hozza, jutalomban részesül. 1107

Vasárnap reggel Nyugati-utcán strandtáska elveszte l. Megtalálóját ismerik. Jutalom ellenében kérem Hatvan-utca 49. leadni. Ellenkező esetben rendőrséghez fordulok. 1117

HASZNÁLT RUHA — CIPŐ

Vasúti és tisztii egyenruha, ponyva, úri használt öltönyök, Glük — Bádagos utca. 1717

INGOSÁG ELADÁS

Háromrészes löszormatrac jó állapotban eladó Hatvan-u. 16. sz. alatt. 1104

Eladó hálóbútor és foszott tol. Takács, Pásti 2. I. em. 3. 1121

Ponny kocsii eladó. — Eröss Lajos-u. 24. 393

GAZD. ESZKÖZÖK

Mávnichrol, öt, hat lóerős lokomobilok, Kühne ezres cséplő eladók, bérbeadók Király, Royal-épület. 1864

Keresek 2 HP álló gőzmotort, esetleg 2½—3 lokomobil, kis cséplővel is. Nagy Lajos MÁV nyug. Hajdúsámsón. 1072

INGATLANT KERES MEGVÉTELRE

Háromszobás, előszobás, összkomfortos a nagyerdei részen levő azonnal beköltözhető családi házat keresek megvételre. Teher nem akadály. Ajánlatokat „Családi ház” jellegre a kiadóba kérek. 1034 vv.

ELADÓ HÁZ

Eladó Széchenyi-utca 88. sz. négy szoba, hallos, verandás, minden mellékkellyiséggel bíró kertés családi ház. Értekezni: dr. Mitrovics és dr. Mailáth ügyvédek. telefon: 32-35. 1028 8. 31

Bujdosó-u. 33., Hungária malom mögött, szép családi ház, kétszobás, prima léglaépület szabadtérből eladó, ára 8000 P. Értekezni Varga-u. 46. 4. ajtó. Esetleg elcserelelném, vidékivel is. 1084

Eladó 3 éves Tegez-u. 54. számú azonnal beköltözhető ház P 2600-ért, valamint a Balaton-utca 70. számú ház 1100 négyszögöl földdel. Értekezni Károly Ferenc József-út 14. Kalmáczhelyi fetelepen. Telefon 11-18. Vasárnap Komlóssy-ú 58. 3+

Külsővásártér 15. sz. 826.60 négyszögöl telek két lakással, nagy raktárakkal eladó. Cím a kiadóban 6+

Eladó új adómentes családi ház. Kút-utca 53. 1103

ELÉRMÉS miatt eladó Tegez-u. 21. sz. alatti ház 10 éve fennálló jömenetelű fűszerüzlettel, azonnal beköltözhető lakással. Érdeklődni ugyanott. 2+

Eladom, vagy elcserelelem 1150 quadrát szőlős és gyümölcsös 3 szoba, konyhás lakásomat — Szentgyörgy u. 762 Alsó Józsa. 1611

Eladó Józsa állomáshoz közel, kövesút mellett a rózsástelepen 434 számú ház, kétszoba, konyha, speiz, mellékkellyiségek és gyümölcsös. 1678

Andrássy-út 71. egy hold szőlő kétszobás lakással eladó. Értekezni écsi és Pap ügyvédeknel. Irakamara. 1063 vv.

Eladó a Szepességi-utca 8. szám alatti ház. Feltelek megludhatók a kiadóhivatalban. 324

ELADÓ HÁZHELY

Széchenyi-utca 85. sz. nagyobb telek egytagos eladó. Cím megludhatók a kiadóhivatalban. 4+

Hajdúszoboszlón hoforrás közelében 800 négyszögöl telek eladó. Nagy Ferenc. Szondi-utca 5. 1096

FÖLDBÉRLET

Nagyescerei állomás mellett 60 hold szántóföld és kaszáló kiadó. Pacsirta-u. 18. 1689

Nagyescerei 30 hold föld kiadó. Baltazar Dezső-u. 14. 387

20 hold kertészetre is alkalmas tanyás birtok kiadó. Cegléd-u. 7. 1120

14 hold tanyás föld Ondódon Fáy-dűlőben kiadó. Értekezni Bethlen 62. 1088

Pancsika 59. sz. 30 holdas tanyás birtok októbertől bérbeadó. Értekezhetni Adriai Birtosító, Arany János 1. 1080

ELADÓ FÖLD

50 katasztrális hold fekete föld eladó, Biharban kevesebb is. Piac-utca 68. sz. II. em. 3. 1731

Hegyesen 27 kat. hold tanyás birtok egészben, vagy 20 és 7 holdas parcellákban is eladó. Kosuth 46. 1583

Ondód, Vedres-dűlőben 4 hold föld eladó. Varga-u. 15. 1122 vv.

Eladó Hajdúszentgyörgy Rákóczi-kertben szőlő nyaralóval. Széchenyi 43. 1070

Eladó Széchenyi-u. 84. gyümölcsös, Diófa-utca 30. házastelek, Fehértói. Dérenfel-tér 4. 312

ELADÓ ÁLLATOK

Eladó egy darab nyolc hónapos hizónak való sertés. Kar-u. 34. 390

Szerkesztésért felelős: PÁLFI JÓZSEF

Kiadással felelős: (F) SZIGETHY GYULA igazgató

Kiadja és nyomja a NEMZETI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Felolós nyomdavezető: SZIGETHY KÁROLY.